Ազգ
Azg
armenian daily
4 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2001 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 222 (2426)

ԼՂՀ նախագահը ԵԱՀԿ առաքելություն է հրավիրում՝ ադրբեջանական կողմի ապատեղեկատվությանը վերջ դնելու համար

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Դեկտեմբերի 3-ին Բուխարեստում սկսված ԵԱՀԿ նախարարների խորհրդի հանդիպման նախաշեմին ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը դիմումներ է հղել ԵԱՀԿ գործող նախագահ Միրչա Ջոանային, ինչպես նաեւ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահներ Նիկոլայ Գրիբկովին (ՌԴ), Ֆիլիպ դը Սյուրմենին (Ֆրանսիա) եւ Ռուդոլֆ Պերինային (ԱՄՆ): ԼՂՀ նախագահին առընթեր տեղեկատվության գլխավոր վարչության համաձայն, դիմումները հղված են Ադրբեջանի կողմից Լեռնային Ղարաբաղի վարկաբեկման չդադարող կամպանիայի կապակցությամբ, որը մտացածին մեղադրանքներ է ներկայացնում ահաբեկիչների պատրաստման, թմրանյութերի փոխադրման, միջուկային մնացուկների թաղման նպատակով ղարաբաղյան տարածքների օգտագործման վերաբերյալ:

Տես • էջ 2

ԹԲԻԼԻՍԻ

Պուտին-Շեւարդնաձե մոսկովյան հանդիպումը նոր էջ է բացելու Մոսկվա-Թբիլիսի հարաբերություններում

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ, Թբիլիսի

Վրաստանի նախագահ էդ. Շեւարդնաձեն ավանդական մամուլի ասուլիսում հիմնականում կանգ առավ ԱՊՀ հոբելյանական գագաթաժողովի շրջանակներում իր եւ Ռուսաստանի նախագահ Վլ. Պուտինի հանդիպմանը: Թբիլիսիի քաղաքական շրջանակները Պուտին-Շեւարդնաձե մոսկովյան բանակցությունները համարում են պատմական, կարծիք հայտնելով, թե նոյեմբերի 30-ից ռուս-վրացական հարաբերություններում սկսվում է նոր փուլ: Քաղաքական վերլուծաբանները Վրաստանի ներքաղաքական իրավիճակի քննարկումները, կանխատեսումները թողել են մի կողմ՝ անիմաստ է խոսել ներքաղաքական կայունության մասին, երբ վրաց-ռուսական հարաբերությունները կարգավորված չեն:

Ռուսաստանի նախագահն իր վրաց գործընկերոջը հավաստիացրել է, որ Վրաստանի առաջին իսկ պահանջի դեպքում վրաց-աբխազական հակամարտության գոտուց դուրս կբերի խաղաղարարներին: Շեւարդնաձեի կարծիքով, վաղ է Աբխազիայից դուրս բերել ռուս խաղաղարարներին, քանի որ պարզ չէ, թե ով է նրանց փոխարինելու: Սա կարելի է համարել հեղափոխական հայտարարություն, քանզի նախագահ Շեւարդնաձեն մինչեւ վերջերս ինքն էր Մոսկվայից պահանջում՝ անհապաղ զորքերը դուրս բերել Աբխազիայից: Ի դեպ, Պուտինը, ըստ Շեւարդնաձեի, որոշել է վրաց-աբխազական հակամարտության կարգավորման հարցով նշանակել անձնական ներկայացուցիչ, որը «լինելու է նոր մարդ» եւ «ընդունելի վրացական եւ աբխազական կողմերի համար»: «Նախագահ Պուտինը մի քանի անգամ կրկնեց, որ Ռուսաստանը չունի եւ չի ունենալու հետաքրքրություններ Աբխազիայում, եթե երկրամասը չի լինելու Վրաստանի կազմում», ասաց էդ. Շեւարդնաձեն:

Վաղը՝ դեկտեմբերի 5-ին, լրանում է Ռուսաստանի եւ Վրաստանի միջեւ այցագրային կարգ հաստատելու մեկ տարին: էդ. Շեւարդնաձեն նշեց, որ «միշտ փորձել է ռուսական կողմին համոզել այցագրային կարգ մտցնելու աննպատակահարմարությունը, ինչը ե՛ւ ռուսական, ե՛ւ վրացական կողմերին դնում է անհարմար վիճակի մեջ»:

Վրաստանի նախագահը հերքեց ԱՊՀ գագաթաժողովի ավարտին մամուլի ասուլիսում Վլ. Պուտինի արած այն պնդումները, թե Պանկիսի կիրճում հիմնվել է թմրանյութերի արտադրություն:

Սպասվում է, որ մոտ ապագայում Վրաստանը եւ Ռուսաստանը կստորագրեն ռուս-վրացական պայմանագիր: Նախորդ՝ 1991 թ. պայմանագիրը ոչ միայն չիրագործվեց, այլեւ մինչ օրս չի վավերացվել ՌԴ Պետդումայում:

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Իսրայելը Գազայում ռմբակոծեց Արաֆաթի կենտրոնավայրը

Իսրայել-Պաղեստին փոխադարձ վայրագությունների ալիքը, որ շաբաթ եւ կիրակի օրերին Երուսաղեմում եւ Հայֆայում խլել էր 27 իսրայելցիների կյանքը եւ պատճառ դարձել շուրջ 180 հոգու վիրավորվելուն (տես՝ էջ 5), երեկ երեկոյան դեմ նոր բռնկում արձանագրեց, երբ իսրայելական «Կոբրա» տիպի 9 ուղղաթիռներ հրթիռահարեցին Գազայում Յասեր Արաֆաթի կենտրոնավայրը՝ շարքից դուրս հանելով Պաղեստինի Ինքնավարության առաջնորդի 2 ուղղաթիռները, հրդեհելով հարակից շինությունները: Այդ պահին Արաֆաթը գտնվում էր մեկ այլ վայրում՝ Արեւմտյան ափի Ռամալլահ քաղաքում:

Մինչ այդ Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնը, որը նոր էր վերադարձել նախագահ Բուշի հետ նախորդ օրն ունեցած արագացված հանդիպումից, ժողով էր գումարել իր «փոքր կաբինետի» անդամների հետ եւ, ըստ երեւույթին, հենց այդտեղ էլ որոշվել էր Արաֆաթին այսուհետեւ զրկել տեղաշարժվելու հնարավորությունից եւ կոնկրետացնել վերջինիս նկատմամբ նախորդ օրը նախագահ Բուշի արտահայտած դժգոհությունը: Պաշտոնապես Իսրայելի կառավարությունը կատարված գործողությունը ներկայացրեց որպես «Արաֆաթից իր դժգոհության արտահայտություն», քանի որ, ըստ իրեն, պաղեստինցի ղեկավարը չի ցանկանում իր հնարավորություններն օգտագործել «Համաս» եւ «Իսլամական ջիհադ» կազմակերպություններին զսպելու եւ նախորդ 2 օրերին իրականացրած ահաբեկչական գործողությունների նման դեպքերը կանխելու ուղղությամբ: Այնինչ, ինչպես գրել ենք 5-րդ էջում, նախորդ օրերի դեպքերից հետո պաղեստինյան իշխանությունները ձերբակալել էին վերոհիշյալ կազմակերպությունների 100-ից ավելի անդամների: Ավելին, ըստ որոշ տեղեկությունների, պաղեստինյան իշխանությունները իսրայելցիներից խնդրել էին 4 օր ժամանակ՝ լայնածավալ ձերբակալությունների համար:

Շատերի համար անակնկալ էր երեկվա ռմբակոծությունից հետո Վաշինգտոնի արձագանքը՝ «Իսրայելն իրավունք ունի ինքնապաշտպանության»: Դիտորդների կարծիքով, դա բացորոշ քաջալերանք էր Թել Ավիվին՝ շարունակելու ձեռնարկած գործողություն պաղեստինցիների դեմ: Քաջալերանք, որ ամբողջովին մթագնում է միջինարեւելյան խաղաղության գործընթացը վերսկսելու հնարավորությունները: Տարածաշրջանում վայրագությունների ավելի մեծ հորձանապտույտ է սկսվելու, որն ի չիք է դարձնելու Աֆղանստանում թալիբների կամ «Ալ Ղաիդայի» ջախջախման արդյունքները:

Ուշ երեկոյան իսրայելական ռազմական օդանավերը ռմբակոծեցին նաեւ Բեթղեհեմում եւ Ջենինում ոստիկանական կենտրոնները, մինչ վարչապետ Արիել Շարոնը գիշերը հայտարարում էր, որ Յասեր Արաֆաթն է տարածաշրջանում խաղաղության գլխավոր խոչընդոտը:

Ալիեւը դժգոհ է ԱՊՀ գագաթաժողովից

ԲԱՔՈՒ, 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Նոյեմբերի 30-ին կայացած Ռուսաստանի, Ադրբեջանի եւ Հայաստանի նախագահների եռակողմ հանդիպմանը խոսքը վերաբերել է ղարաբաղյան կարգավորման ուղղությամբ Ադրբեջանի եւ Հայաստանի ղեկավարության երկխոսության շարունակմանը: Ինչպես հաղորդում է «Նովոստի» գործակալությունը, այս մասին լրագրողներին հայտնել է Ռուսաստանի արտաքին գործերի նախարար Իգոր Իվանովը: Նախարարը հայտնել է, որ Հեյդար Ալիեւը եւ Ռոբերտ Քոչարյանը դիմել են Վլադիմիր Պուտինին, որպեսզի Ռուսաստանը հետագայում եւս ակտիվ դեր խաղա այդ խնդրի կարգավորման որոնումներում ինչպես երկկողմ հիման վրա, այնպես էլ Մինսկի խմբի շրջանակներում: Ըստ ANS գործակալության, Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը դժգոհություն է հայտնել, որ Մոսկվայում ԱՊՀ գագաթաժողովի ընթացքում չի ընդունվել, իր ձեւակերպմամբ, «Լեռնային Ղարաբաղում ագրեսիվ անջատողականությունը եւ ահաբեկչությունը դատապարտող փաստաթուղթ»: «Մինչ օրս Ադրբեջանի նախաձեռնությամբ հարցը բարձրացվել է ԱՊՀ բոլոր գագաթաժողովներում: Բայց ամեն անգամ հայկական պատվիրակության ջանքերով այս ձեւակերպումները հանվել են: ԱՊՀ ոչ մի ղեկավար չի պաշտպանել Ադրբեջանի արդար պահանջները», հայտարարել է Ալիեւը: Ադրբեջանցի ղեկավարը նշել է նաեւ, որ «Կովկասյան քառյակի»՝ Հայաստանի, Ադրբեջանի, Վրաստանի եւ Ռուսաստանի ղեկավարների հանդիպումն արդյունավետ է անցել, սակայն Հայաստանի նախագահի հետ հանդիպման ընթացքում որեւէ փոփոխություն ԼՂ հարցում կողմերի դիրքորոշման մեջ առաջ չի եկել:

ԼՈՒՅՍԸ ՀԱԼԱԾՈՂՆԵՐ

Թուրքիան դատի է տալիս Ատոմ Եղոյանին

Ինտերնետային ցանցով ստացված տեղեկության համաձայն, թուրքական կառավարությունը մտադիր է դատական գործ հարուցել կանադահայ հայտնի ռեժիսոր Ատոմ Եղոյանի դեմ: Թուրքական կողմը նրան մեղադրում է «ատելություն սերմանելու եւ թուրք ժողովրդին արատավորելու» մեջ: Ըստ «Թըրքիշ սթար» օրաթերթի, Հայկական ցեղասպանության մասին պատմող «Արարատ» ֆիլմը, որը մեծ աղմուկ է հանել, եւ որը ներկայացվելու է ինչպես Օսկարի մրցանակաբաշխությանը, այնպես էլ Կաննի փառատոնի բացմանը, պարունակում է «մտահոգիչ» տեսարաններ հայերի նկատմամբ թուրքերի գործած ոճրագործությունների վերաբերյալ: Թերթը նշում է, որ օրինական ճանապարհով հնարավոր չէր արգելել ֆիլմի նկարահանումը, որը ֆինանսավորում է «Միրամաքս» ֆիլմընկերությունը: Բայց Ֆրանսիայում, Կանադայում եւ ԱՄՆ-ում ցուցադրվելուց հետո անհրաժեշտ է դատական գործ հարուցելու միջոցով հասնել ֆիլմի հետագա ցուցադրումներն արգելելու վճռին: Թերթը նաեւ կոչ է անում համաշխարհային ճանաչման արժանացած թուրքական կազմակերպություններին՝ ակտիվորեն պայքարել ֆիլմի ցուցադրումն արգելելու համար:

Ավելին՝ «Թըրքիշ սթարը» հորդորում է կառավարությանն իր հերթին ֆիլմ նկարահանել Վանում եւ

Կարսում հայերի ու ռուս բանակայինների գործած «վայրագությունների» մասին:

Հ. Ծ.

Սահմանադրության փոփոխությունը կհանգեցնի ողջ իրավական դաշտի փոփոխության

Ո՞րն է նպատակահարմար. կտրո՞ւկ, թե՞ էվոլյուցիոն անցումը

ԳՈՌ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Թերեւս արդեն 2002 թ. մայիսին սահմանադրական բարեփոխումները հանրաքվեի դնելու անհրաժեշտությամբ է պայմանավորված, որ խորհրդարանում ստեղծված համապատասխան ժամանակավոր հանձնաժողովն իր ողջ թափով ձեռնամուխ է եղել ներկայացված նախագծերի քննարկմանը: Ժամկետների նման սահմանափակումը պայմանավորված է նրանով, որ հենց 2002 թ.-ի մայիսից հետո են տեղի ունենալու տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունները: Բնագավառ, որ սահմանադրական կոնկրետացումների, ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների եւ պարտականությունների հստակեցման կարիք է զգում:

Հենց տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններով է փաստորեն սկսվելու ընտրական մարաթոնը, որը նախատեսվում է 2003 թ.-ին՝ նախագահական եւ խորհրդարանական ընտրությունների տեսքով: Այսինքն՝ խնդիր է դրվում ոչ մի գնով սահմանադրության փոփոխությունը ընտրություններին չհամընկնեցնել, որն առաջին հերթին ճնշումներից ու պարտադրանքից որոշակիորեն զերծ պահելու եւ ապա նաեւ հենց ընտրությունները նոր սահմանադրությամբ անցկացնելու հրամայական ունի:

Տես • էջ 3

Հավատարմության երդում

Վերջերս տեղի ունեցավ «Առավոտ» թերթի (շաբաթը մեկ) խայտաբղետ գույներով լույս տեսնելու կապակցությամբ կազմակերպված ճոխ շնորհանդեսը: Արարողության ժամանակ միաձայն եւ երկարատեւ օվացիաներով ընտրվեց շնորհանդեսի պատվավոր թամադայություն՝ թանկագին Վանիկ Սմբատի Սիրադեղյանի գլխավորությամբ: (Տեղակալ՝ Լ. Տ.-Պ.):

Այնուհետեւ շնորհանդեսը ողջունեցին պատանի ՀՀՇ-ականները: Երեխաների արտասանած քառյակներից ամենահիշարժանը հետեւյալն էր. «Հավաքվել ենք մենք այսօր //Քեզ տալու երդումը նոր //-Քեզ՝ մեր Վանո-մարդասպան առաջնորդ, //Մենք՝ քո արժանի հետնորդ»:

ԵՎՐԱՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

Միասնական դիրքորոշում Հայաստանի շրջափակման դեմ

Ինտերնետային ցանցով տարածված հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ առաջին անգամ, վերջին տարիների ընթացքում, Եվրամիության բոլոր հաստատությունները միասնական դիրքորոշում են դրսեւորել Թուրքիայի կողմից Հայաստանի շրջափակման նկատմամբ, նշելով, որ դրա վերացումը, դիվանագիտական եւ առեւտրական հարաբերությունների հաստատումն իրենք համարում են նախապայման՝ ոչ միայն Եվրամիությանը Թուրքիայի անդամակցության, այլեւ Կովկասյան հակամարտությունների լուծման համար:

Այդ առթիվ հրապարակված հայտարարություններից ամենանշանակալը Եվրամիության արտգործնախարարների խորհրդի ընդունածն է, որով Հայաստանի արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի հետ հանդիպման ավարտին նշվում էր, որ «տարածաշրջանային կայունացման եւ բարգավաճման կարելի է հասնել վերացնելով առեւտրի եւ փոխանակման խոչընդոտները եւ բացելով սահմանները» մի կողմից Հայաստանի, մյուս կողմից Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի միջեւ: Այս հայտարարությունը գալիս է լրացնելու Եվրամիության խորհրդի մի ներկայացուցչի նախապես խորհրդարանին ուղղված հայտարարությունը, որտեղ նույնպես խոսվում էր «համագործակցության» մասին:

Եվրահանձնաժողովն իր հերթին հրապարակած տարեկան զեկույցում նշում է, որ սահմանի փակումը հակասում է Եվրամիության օրենսդրությանը, ուստի եւ խոչընդոտում է անդամակցությանը: Միեւնույն դիրքորոշումը հաստատվում է նաեւ դեպի անդամակցություն Թուրքիայի անցած ճանապարհի վերաբերյալ Եվրախորհրդի որոշման մեջ: Բայց խորհրդարանական գործընկերության եւ համագործակցության հանձնաժողովի նոյեմբերի 20-ին ընդունած հայտարարությունը գարդ ամենահստակն ու ամենավճռորոշն է:

Դրանում նշվում է. «Ողջունելով Հայաստանի եւ Թուրքիայի հարաբերությունները նորմալացնելու բոլոր ջանքերը, մասնավորապես ընդգծելով կառավարական մակարդակով ուսումնասիրության կարգավորման հասնելու անհրաժեշտությունը, կոչ ենք անում Անկարային որպես ԵՄ-ի թեկնածու անդամի պարտավորություն, բացել սահմանները Հայաստանի հետ»:

Հայաստանի շրջափակման հարցը առաջացել է վերջին շրջանում Եվրամիության եւ Թուրքիայի բանակցությունների ընթացքում: Եվրամիությունը Հայաստան-Թուրքիա հարաբերությունները խիստ վճռորոշ է համարում տարածաշրջանի կայունության տեսանկյունից եւ փորձում է Թուրքիային հասկացնել, որ վերանայի Հայաստանի դեմ կիրառած իր ագրեսիվ քաղաքականությունը: Նա Թուրքիային անընդհատ մղում է նորանոր բարենորոգումների, հավաստալով, որ իրենից բացի ուրիշ ոչ մի ուժ աշխարհում չի կարող վերափոխել Թուրքիայի քաղաքականությունը:

Ճիշտ է, հարցը դեռ երկար ժամանակ կարող է քննարկվել, սակայն տարբեր հաստատությունների միասնական դիրքորոշումով ԵՄ-ը հավանաբար կարող է հասնել դրական արդյունքի:

ՍՅՈՒՆՅԱՑ ԹԵՄ

Օծվեց Կապանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոց նորակառույց եկեղեցին

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍԲ. ԷՋՄԻԱԾԻՆ, ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ, 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ: Դեկտեմբերի 1-ին, վաղ առավոտյան, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը մեկնեց Սյունյաց թեմ՝ օծելու Կապանի Ս. Մեսրոպ Մաշտոց նորակառույց եկեղեցին:

Սբ. Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցու հիմնարկեքը կատարվել էր դեռեւս 1996 թվականին՝ երջանկահիշատակ Գարեգին Ա Ամենայն հայոց հայրապետի ձեռամբ: եկեղեցու կառուցման հովանավորությունն ստանձնել էր Սյունյաց մարզպետարանը՝ բարեպաշտ ժողովրդի աջակցությամբ:

Հայոց հայրապետի ձեռամբ նախ օծվեցին Սբ. սեղանը եւ Սբ. խորանը, ապա Սյունյաց թեմի առաջնորդ Տ. Աբրահամ եպս. Մկրտչյանն օծեց մկրտության Սբ. ավազանը: Օծման արարողությանն իրենց մասնակցությունն էին բերել նաեւ Գեղարքունյաց թեմի առաջնորդական տեղապահ Տ. Դերենիկ վրդ. Դավթյանը եւ թեմի քահանայական դասը: Սրբազան արարողությանը ներկա էին Սյունիքի մարզպետ էդիկ Բարսեղյանը, նախկին մարզպետ Սուրեն Աբրահամյանը, Կապանի, Գորիսի ու Սիսիանի քաղաքապետները, պատգամավորներ, պաշտոնատար անձինք, բազմաթիվ հավատացյալներ:

Սբ. Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցու օծման հանդիսությունն ավարտվեց մատաղի օրհնությամբ եւ ժողովրդական տոնախմբությամբ:

Նշվեց հաշմանդամ երեխաների օրը

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Դեկտեմբերի 3-ը նշվում է որպես հաշմանդամ երեխաների օր: Այդ օրվան էր նվիրված հանրապետության հատուկ (հենաշարժողական, թույլ լսող, խուլ ու համր, կույր) եւ սովորական հանրակրթական դպրոցների աշակերտների համատեղ համերգը, որը տեղի ունեցավ Երեւանի Պուշկինի անվան դպրոցում այսօր, ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարության նախաձեռնությամբ:

Բացելով հանդիսությունը, փոխնախարար Սիդա Թոփուզյանը նշեց, որ ներկայումս աշխարհի բնակչության շուրջ 10 տոկոսը հաշմանդամ է, իսկ յուրաքանչյուր 4-րդ մարդն այս կամ այն կերպ առնչվում է հաշմանդամության խնդրին: Հայաստանում հաշվառված է շուրջ 108 հազար հաշմանդամ, որից 8500-ը մինչեւ 16 տարեկան երեխաներ: Նրա խոսքերով, այսօր փոխվել է վերաբերմունքը ֆիզիկական արատ ունեցող երեխաների նկատմամբ: Հանրապետությունում ներկայումս գործում են 32 հատուկ դպրոցներ: Մայրաքաղաքի 6 մանկապարտեզներում առողջ երեխաների հետ հաճախում են նաեւ ֆիզիկական արատով երեխաներ, որտեղ նրանց վերաբերվում են ինչպես լիարժեք մարդկանց: Նույն սկզբունքով գործում են մի քանի դպրոցներ եւս: «Հասարակությունը պիտի պատրաստ լինի ընդունել այդ երեխաներին այնպիսին, ինչպիսին նրանք կան առանց որեւէ խտրականությունների», ընդգծեց Ս. Թոփուզյանը:

Ապա հրապարակվեց հանրապետության առաջին տիկնոջ՝ Բելլա Քոչարյանի ուղերձը օրվա կապակցությամբ, որտեղ մասնավորապես շեշտվում էր, որ հաշմանդամները մեր հանրության լիարժեք անդամներն են: Պատմությանը հայտնի է, թե հանրության այդ շերտը որքան անվանի ճարտարապետներ, գիտնականներ, արվեստագետներ է տվել մարդկությանը:

ԼՂՀ նախագահը ԵԱՀԿ առաքելություն է հրավիրում՝ ադրբեջանական կողմի ապատեղեկատվությանը վերջ դնելու համար

Սկիզբը էջ 1

Մ. Ջոանային հասցեագրված նամակում, մասնավորապես, ընդգծվում է, որ վերջին ժամանակներս ադրբեջանական կողմը, ըստ էության, հրաժարվելով Փարիզում եւ Քի Վեսթում ուղիղ բանակցությունների ընթացքում Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների միջեւ ձեռք բերված պայմանավորվածություններից, այնպիսի քայլեր է ձեռնարկում, որոնք հակադրվում են ԵԱՀԿ՝ վեճերի խաղաղ կարգավորման եւ նրանց լուծման համար ուժային վտանգի կամ ուժի չօգտագործման սկզբունքներին:

ԼՂՀ ղեկավարը ուշադրություն է հրավիրել այն փաստին, որ Ադրբեջանի նախագահի եւ այդ երկրի այլ ղեկավարների՝ հակամարտությունը ռազմական մեթոդներով լուծելու պատրաստակամության մասին հայտարարությունները, ինչպես նաեւ Ադրբեջանի կողմից իրականացվող հակահայկական քարոզչությունը խոչընդոտներ են ստեղծում հակամարտության ուսումնասիրության կարգավորման համար: Նշվել է, որ նման քաղաքականությունը միայն խորացնում է կողմերի միջեւ փոխադարձ անվստահությունը եւ հեռացնում տարածաշրջանում կայունության եւ մնուր խաղաղության հաստատման հեռանկարը:

Ուղերձում ասվում է, որ չնայած ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահները կտրականապես անհամաձայնություն են արտահայտել Ադրբեջանի բոլոր մեղադրանքների կապակցությամբ, ղարաբաղյան կողմը դիմում է ԵԱՀԿ գործող նախագահին՝ ԵԱՀԿ հովանու ներքո փաստերի հաստատման համար առաքելության կազմավորման եւ այն Լեռնային Ղարաբաղ ուղարկելու խնդրանքով՝ տեղում ծանոթանալու բոլոր բնագավառներում տիրող իրավիճակին, որոնք հետաքրքրություն են ներկայացնում ԵԱՀԿ համար:

«Հուսով եմ, որ չնայած ադրբեջանական կողմի հակազդեցությանը, որը սովորաբար խոչընդոտում է Լեռնային Ղարաբաղ միջազգային առաքելությունների ուղարկմանը, ինչն էլ ադրբեջանական իշխանություններին թույլ է տալիս անպատիժ կերպով ապատեղեկացնել միջազգային հանրությանը տարածաշրջանում տիրող իրադրության մասին, մեր առաջարկությունը դրական արձագանք կգտնի եւ կիրականացվի կարճ ժամկետում»,- նշվում է ԵԱՀԿ գործող նախագահին ուղղված ԼՂՀ նախագահի դիմումում:

ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահներին ուղղված ԼՂՀ նախագահի դիմումի մեջ խնդրանք է արտահայտվում անհրաժեշտ աջակցություն ցուցաբերել առաքելության կազմակերպման գործում:

Երեւանում է Լիբանանի զինված ուժերի պատվիրակությունը

Դեկտեմբերի 3-ին պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանն ընդունել է աշխատանքային այցով Հայաստան ժամանած Լիբանանի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետի տեղակալ, բրիգադի գեներալ Ֆարես Սոֆիայի գլխավորած պատվիրակությանը: Հանդիպման ընթացքում հյուրերը ներկայացրել են այցի ընթացքում Հայաստանի բարձրաստիճան զինվորականների հետ ունեցած քննարկումների արդյունքները եւ համագործակցության համար առավել հեռանկարային բնագավառները: ՀՀ պաշտպանության նախարարը նշել է, որ օգոստոս ամսին ստորագրված հայ-լիբանանյան ռազմական եւ ռազմատեխնիկական համագործակցության համաձայնագրի դրույթները անհրաժեշտ է առավելագույնս օգտագործել պաշտպանության ոլորտում փոխշահավետ համագործակցության զարգացման համար: Լիբանանյան պատվիրակության կազմում Հայաստան էր ժամանել բրիգադի հայազգի գեներալ Փանոս Մանջյանը, որը Հայաստան այցելած առաջին սփյուռքահայ բարձրաստիճան զինվորականն է:

ՀՀ ՊՆ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՔԱՐՈԶՉՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Ուկրաինացիները կուսումնասիրեն «Նաիրիտը»

Հայաստանում է «Ինտերկոնտակտ» ընկերության պատվիրակությունը

Դեռեւս երկու ամիս առաջ Հայաստանի կառավարությունը որոշեց «Նաիրիտի» արտադրական հատվածն ընդգրկող «Նաիրիտ-1»-ի համար լրացուցիչ բաժնետոմսեր թողարկել, այսինքն ձեռնամուխ լինել ընկերության մասնավորեցմանը: Հայտնի է նաեւ «Նաիրիտ-1»-ի 51 տոկոսի հավակնորդը՝ ուկրաինական «Ինտերկոնտակտ» ընկերությունը, որն այդ մասնաբաժինը պետք է ձեռք բերեր՝ ներդնելով 6,6 մլրդ դրամ: Ընդհանուր ներդրումների չափը՝ ձեռնարկությունը 25-30 հազ. տոննա հզորությամբ աշխատեցնելու համար, պետք է լինի մոտ 22 մլն դոլար: Որ ուկրաինական կողմի մտադրությունները լուրջ են, մեկ անգամ եւս փաստվեց երեկ «Ինտերկոնտակտի» պատվավոր նախագահ Ալեքսանդր Եդինի (որը միաժամանակ Գերագույն ռադայի պատգամավոր է) եւ արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարար Կարեն Ճշմարիտյանի հանդիպման ժամանակ:

Ինչպես տեղեկացանք արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարարության լրատվական ծառայությունից, երեկ Հայաստան ժամանած «Ինտերկոնտակտի» ներկայացուցիչների կազմում ընդգրկված են նաեւ փորձագետներ, որոնք պետք է ուսումնասիրեն «Նաիրիտի» հետ կապված բոլոր խնդիրները՝ սկսած ներդրումային դաշտից մինչեւ ձեռնարկության գործունեության հնարավորությունները: Ուկրաինացիները նշեցին, որ իրենց նպատակները լուրջ են, քանզի այս ընկերությունը «Նաիրիտի» արտադրանքը սպառողներից է եւ ունի ֆինանսական մեծ հնարավորություններ: Ներկայումս Ուկրաինայում կաուչուկի մեծ պահանջարկ կա, որն առաջիկա 2-3 տարում աճելու է:

«Ինտերկոնտակտը» ընդամենը 10 տարվա պատմություն ունի, սակայն այդ ընթացքում երկաթուղային փոխադրումներով զբաղվող փոքրիկ ընկերությունից վերաճել է խոշորագույն կոնցեռնի եւ ընդգրկում է արտադրական, բանկային, կապի կազմակերպություններ, գործընկերական կապեր ունի ռուսական խոշորագույն ՌԱՕ ԵԷՍ, «Իտերա» եւ այլ ընկերությունների հետ: Այս ընկերության հետ համագործակցությանը լրջորեն է վերաբերվում նաեւ հայկական կողմը, եւ պատահական չէ, որ այսօր «Ինտերկոնտակտի» պատվիրակությանը հանդիպում է սպասում նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ: Այդուհանդերձ, հարկ ենք համարում նշել, որ վերջնական պայմանագիր ուկրաինացիների այս այցելության ժամանակ թերեւս չի ստորագրվի: Մինչդեռ այս ոլորտի պատասխանատուների հայտարարությունների համաձայն, արդեն պետք է ստորագրված լիներ նոյեմբերին:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ՀԺԿ պատգամավորները, որոնք հանրապետականներին առճակատման գնացին հատկապես «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքի շուրջ հայտնած տարակարծությունների պատճառով, վերստին առիթ գտան աղմուկ բարձրացնելու նույն նախագծի շուրջ, որը, չնայած դրան, խորհրդարանն արդեն ընդունել էր առաջին ընթերցմամբ։ Վկայակոչելով նախագծի շուրջ Վենետիկի հանձնաժողովի առաջին եզրակացությունը, ժողովրդականները համարում են, որ օրենքի նախագիծը որեւէ բարեփոխման չի ենթարկվել, այդ հանձնաժողովը դրական վերաբերմունք չի հայտնել, ուստի պետք է հակասահմանադրական ճանաչել։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

ՀԺԿ-ի հերթական մանեւրը

Նրանք շարունակում են շահարկել «Քաղծառայության մասին» օրենքը

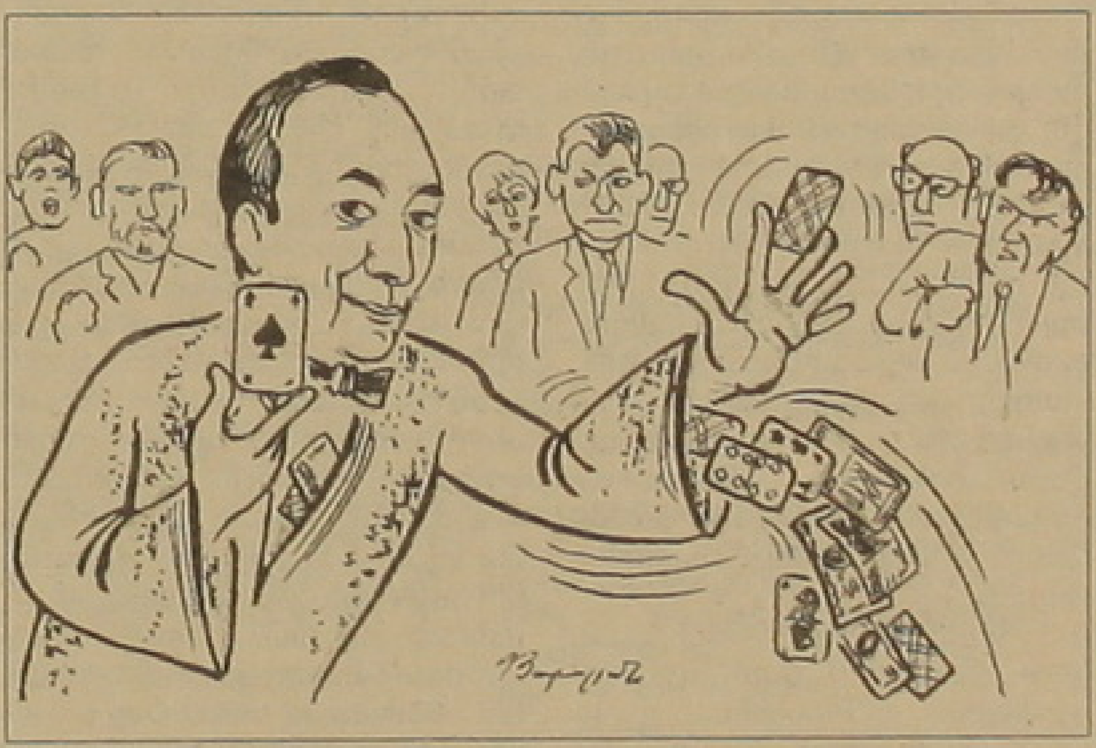

Փորձելով փաստարկել իրենց դիրքորոշումը, նրանք ներկայացնում են Վենետիկի հանձնաժողովի եզրակացությունն օրենքի նախագծի՝ նախագահի ներկայացրած սահմանադրական բարեփոխումներին համապատասխանելու կապակցությամբ։ Խնդիրն այն է, որ նման օրենք, ըստ ՀԺԿ-ականների, չի կարելի ընդունել, քանի որ. «Մենք չենք փոխել մեր կարծիքը եւ շարունակում ենք պնդել, որ նախագծի որոշ կետեր հակասում են գործող սահմանադրությանը։ Իսկ մեր նշած դիտողությունները չեն ընդունվել։ Կառավարությունը վկայակոչում է Վենետիկի հանձնաժողովի ինչ-որ նոր եզրակացություն, որը չկա եւ ուժի մեջ է մնում միայն այն եզրակացությունը, որը ձեռքի տակ ունեինք դեռ առաջին ընթերցման ժամանակ եւ որտեղ նշված էր, որ նախագիծը հակասում է սահմանադրությանը։ Իսկ նոր եզրակացությունը վերաբերում է ոչ թե գործող սահմանադրությանը, այլ նախագահի ներկայացրած սահմանադրական նախագծին։ Իսկ այն հանրաքվեով ընդունված չէ եւ ուժ ունենալ չի կարող», գտնում է ՀԺԿ-ական Վարդան Մկրտչյանը։

Սակայն ԱԺ փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանը, որի վրա է ՀԺԿ-ն դնում խոստացված նոր եզրակացության իբր բացակայության պատասխանատվությունը, ՀԺԿ-ականների հրապարակած փաստարկները ոչ ավել, ոչ պակաս, կեղծիք որակեց։ «Ես ինքս Վենետիկի հանձնաժողովին դիմել եմ նամակով դեռ օգոստոսին եւ ներկայացրել եմ առաջին ընթերցմամբ անցած նախագծին կից, խնդրելով եզրակացություն տալ դրա գործող սահմանադրությանը համապատասխանելու վերաբերյալ։ Դրանից հետո, սեպտեմբերի վերջին խորհրդարան ուղարկեցին Վենետիկի հանձնաժողովի անդամ Տուրիի եզրակացությունը, եւ եւս երկու եզրակացություն, որոնք ավելի ուշ ուղարկվեցին։ Վերջին երկուսի հետ կապված որեւէ խնդիր չկա, իսկ առաջինի հետ կապված Տուրին նայել էր նաեւ սահմանադրության նախագահական տարբերակը, քանի որ այն ուներ իր ձեռքի տակ եւ դրա վրա աշխատել էր մեկուկես տարի։ Սեմինարներից մեկի ժամանակ ես դիմեցի հանձնաժողովի քարտուղարի տեղակալ Ջակալուկոլոսին, որ ներկայացվել է նաեւ Տուրիի եզրակացությունը։ Նա պատասխանել է, որ գործող սահմանադրության հետ համեմատելով այդ մարդը դիտողություններ չի ներկայացրել եւ լավություն անելու համար համեմատել է նաեւ առաջարկվող սահմանադրական փոփոխությունների հետ։ Այդ մասին բոլորը գիտեն»։

Ինչպես պարզվում է, սակայն, ՀԺԿ-ն այդ մասին չգիտեր, կամ որ ավելի տեղին է, չիմանալու է տվել։ Եթե նրանք փաստարկներ բերեին կոնկրետ գործող սահմանադրությանը հակասող հոդվածների վերաբերյալ, հասկանալի կլիներ, առավել եւս, որ հայրենի խորհրդարանականներից եւ ոչ մեկը գրավոր առաջարկ նախագիծը բարելավելու նպատակով չէր ներկայացրել։ ՀԺԿ-ն փաստորեն հերթական շահարկումների կծիկն է փորձում բացել՝ իրականությունը ներկայացնելով ցանկալի ձեւով։ Եթե այս քաղաքական ուժի ներկայացուցիչներն այդքան ցանկություն ունենային նախագիծը բարելավելու, ապա ոչ միայն խորհրդարանի նախագահությունից կփորձեր ճշտել նոր եզրակացություն ստացվել-չստացվելու խնդիրը, այլեւ կոնկրետ Վենետիկի հանձնաժողովից հստակ դիրքորոշում կպահանջեր։ Դրանցից եւ ոչ մեկը ՀԺԿ-ն չի արել, փոխարենն՝ ակտիվորեն օգտագործվում են քաղաքական մանիպուլյացիաների հնարքները։ Այդ հանգամանքն էլ հիմք է տալիս Տիգրան Թորոսյանին ասելու. «Օգտվում են այն հանգամանքից, որ պետաիրավական հանձնաժողովի նախագահն այստեղ չէ, որը պետք է վկայեր եզրակացությունները վաղուց ԱԺ-ում լինելու մասին։ Իսկ հիմա շահարկումների, կեղծիքների են դիմում։ Անկեղծ ասած, մտածում եմ, թե ամեն մի ողջամիտ մարդու համար պարզ է՝ ինչ է կատարվել»։

«Քաղաքացիական ծառայության մասին» բազմաչարչար այս նախագիծը, ըստ էության, արդեն երրորդ անգամ է խորհրդարանական քննարկումների առարկա դառնում եւ որոշակի փոփոխությունների է ենթարկվել։ Արդարադատության փոխնախարար Արեւիկ Պետրոսյանը կատարված փոփոխությունները հետեւյալ կերպ ներկայացրեց. «Դրանք ելնում են Վենետիկի հանձնաժողովի եւ Եվրախորհրդի փորձագետների եզրակացությունից։ Ըստ փոփոխությունների նախատեսվում են ատեստավորման մինչեւ համապատասխան որոշում կայացնելը, տվյալների բողոքարկումը, ինչպես նաեւ նախատեսվում է պաշտոնից ազատելու հիմք մեկ տարվա ընթացքում միայն խիստ նկատողություն կամ աշխատավարձի իջեցում։ Այսինքն բացառվում են նկատողությունների հետ կապված խնդիրները։ Նախատեսված է քաղծառայողին իրավունք վերապահել նախապատրաստվելու համար դիմում ներկայացնելու, ինչը նախկինում չկար»։

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

«ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 27»

Դաժան ճնշումների մասին

Ն. Հունանյանը շարունակում է հարցաքննել եղբորը

«Հոկտեմբերի 27»-ի գործով դատավարության երեկվա նիստը կարճատեւ էր, պատճառն էլեկտրաէներգիայի բացակայությունն էր։ Այդ պայմաններում հետագա աշխատանքն անիմաստ համարելով՝ դատավոր Ս. Ուզունյանը նիստը հետաձգեց մինչեւ չորեքշաբթի։ Նիստին ամբաստանյալ Նաիրի Հունանյանը վերստին եղբորը հարցադրումներ ուղղողի դերում էր։ Նրա ուշադրությունը կենտրոնացած էր հիմնականում նախաքննական փուլին, որի ընթացքում, ինչպես բազմիցս նշել է ամբաստանյալ Կարեն Հունանյանը, իրենց հանդեպ պարբերաբար կիրառվել են ճնշումներ։

Եղբոր հարցերին ի պատասխան՝ Կարեն Հունանյանը տեղեկացրեց, որ գործի նախաքննական փուլի ընթացքում իրեն ու Նաիրին հանդիպել են ընդամենը 3 անգամ. առաջին հանդիպմանը ներկա են եղել միայն քննիչները, երկրորդին ու երրորդին՝ զինվորական դատախազն ու գլխավոր դատախազը։ Ճնշումների ենթարկված լինելու հանգամանքը նկատի ունենալով՝ Նաիրի Հունանյանը եղբորը հարց ուղղեց, թե կարողանու՞մ էր նա քայլել այդ օրը, երբ իրենք հանդիպեցին։ Կ. Հունանյանը պատասխանեց, թե մի կերպ կարողացել է քայլել։ Հարցաքննող ամբաստանյալը նրա փոխարեն պարզաբանեց, թե Կարենի ոտքերը ճնշումներից ուռած էին։ Տուժող կողմի փաստաբաններն այս հայտարարությանն ի պատասխան անմիջապես արձագանքեցին, թե հարցաքննող ամբաստանյալն ուղղորդում է եղբորը՝ պատասխանը հուշելով։ Այնուհետեւ Ն. Հունանյանը հնչեցրեց հաջորդ հարցը. «Քննիչները քեզ երբեւէ ասե՞լ են, թե ինձ տարել են ու սպանել...»։ Կ. Հունանյանը խոստովանեց, թե այդպիսի խոսակցություններ քննիչներ Եղոյանի ու Այվազյանի կողմից իր ներկայությամբ իրոք եղել են։ Ապա վերստին սկսեց պատմել իր հանդեպ գործադրված ճնշումների մասին։ Մասնավորապես նշեց, որ անցյալ տարվա հունվարի 6-ին անծանոթ մի բժիշկ իրեն ներարկել է, ինչին հաջորդել է իր հարցաքննությունը, որը վարել են զինդատախազն ու ամբաստանյալին անհայտ մի անձ։

Այդուհանդերձ, թեպետ Կ. Հունանյանը խոսում էր ճնշումների մասին՝ փաստեր վկայակոչելով, պարզ էր, որ ամբաստանյալ Նաիրի Հունանյանը «կառավարում» է եղբոր ասելիքի բովանդակությունն ու ծավալման շրջանակները, քանզի հենց որ վերջինս սկսում էր, տրված հարցի սահմաններն ընդարձակելով, այլ տեղեկություններ էլ հաղորդել, ավագ եղբայրն անմիջապես ընդհատում էր նրան ու պահանջում չշեղվել իր հարցից։ Իսկ իր միջամտությունն ամբաստանյալը պատճառաբանում էր այն հանգամանքով, թե իբր չի ցանկանում տուժող կողմի փաստաբանների դժգոհությունն առաջացնել...

Ա. ԲԱԲԱՅԱՆ

Գերմանացի դիվանագետը հայկական լրատվամիջոցներին մաղթում է ավելի մեծ ազատություն

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Հայկական մամուլի եւ հեռուստաընկերությունների ուշադրությունը հիմնականում կենտրոնացած է ներքին հիմնահարցերի վրա, մասամբ լուսաբանվում են նաեւ Ռուսաստանում տեղի ունեցող իրադարձությունները, սակայն, ցավոք, գրեթե չեն քննարկվում միջազգային քաղաքականության հետ կապված հարցեր։ Այս մասին ասաց Հայաստանում Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության գործերի ժամանակավոր հավատարմատար Ռուդոլֆ Բերկները։ Նա նաեւ ափսոսանք հայտնեց, որ հայաստանյան մամուլում չնչին տեղ են գրավում վերլուծական հոդվածները։

Ռուդոլֆ Բերկներն ընդգծեց, որ շատ մեծ դեր է խաղում ֆինանսական միջոցների բացակայությունը։ Նա հույս հայտնեց, որ Հայաստանի տնտեսական զարգացմանը զուգահեռ կլուծվի նաեւ տեղական լրատվամիջոցների այդ խնդիրը։

Ըստ դիվանագետի, գերմանական լրատվամիջոցները բարձր մակարդակ ունեն եւ գրեթե բացարձակ ազատություն են վայելում՝ ի տարբերություն հայկական լրատվամիջոցների, որոնք դեռեւս դիմագրավում են լուրջ սահմանափակումների։

Հայաստանում Գերմանիայի դեսպանատունը փորձում է օժանդակել հայկական լրատվամիջոցներին. հայտնի լրագրողներին դեսպանությունը գործուղում է Գերմանիա՝ տեղում զանգվածային լրատվամիջոցների աշխատանքին ծանոթանալու եւ ուսումնասիրելու համար, թե ինչպիսի օգնություն է ցուցաբերում նրանց կառավարությունը։

Զրույցի վերջում Ռուդոլֆ Բերկները հայկական լրատվամիջոցներին ավելի մեծ ազատություն մաղթեց. «Ես ցանկանում եմ, որ ապագայում այստեղ չփակվի որեւէ թերթ կամ հեռուստաընկերություն», - հայտարարեց նա։

Ռուդոլֆ Բերկներն արդեն ավելի քան երեք տարի իր դիվանագիտական առաքելությունն է իրականացնում Հայաստանում։

Սահմանադրության փոփոխությունը կհանգեցնի ողջ իրավական դաշտի փոփոխության

Սկիզբը էջ 1

Առաջին հայացքից խիստ պարզ թվացող այս տրամաբանությունը սակայն այդքան էլ միանշանակորեն ընդունել չի կարելի։ Խնդիրն այն է, որ նոր սահմանադրությունը բավարար չէ ընտրությունները հնարավորինս ժողովրդավարական դարձնելու համար, իսկ գործող ընտրական օրենսգիրքը սահմանադրության ընդունումից փաստորեն կորցնելու է ուժը, քանի որ համապատասխանեցված է 1995-ի սահմանադրությանը։ Անհրաժեշտություն է առաջանալու գլխավոր օրենքի ընդունումից անմիջապես հետո ընդունել նաեւ նոր, կատարելագործված ընտրական օրենսգիրք, որին զուգահեռ նոր օրենսդրական փոփոխություններ եւս պետք է արվեն, որոնք ընդհանուր գործադրմամբ հնարավոր կդարձնեն [illegible] ընտրությունների կայացումը։ Այսինքն՝ կանգնելու ենք խիստ դժվարագույն խնդրի առջեւ՝ ինչպե՞ս կազմակերպել անցումը նոր համակարգի, երբ անխտիր բոլոր օրենսդրական եւ ենթաօրենսդրական ակտերը ենթակա են արխիվային դառնալու։ Այս խնդիրն է մտահոգում նաեւ Հայաստանի ժողովրդավարական ազատական նորաստեղծ միության նախագահ Սեյրան Ավագյանին, որը լինելով խորհրդարանական կառավարման համակարգի համախոհ, այդքան էլ հստակ չի պատկերացնում այդ անցումը. «Կարծում ենք, որ հայ իրականության մեջ պառլամենտական կառավարումը նրա հոգեկան կեցվածքին, մոտեցումներին շատ ավելի հոգեհարազատ է եւ ավելի արդյունավետ կլինի։ Մենք 1995 թ.-ին այդ հարցը շատ կտրուկ էինք դնում։ Այս պահին, սակայն, շատ լուրջ խնդիր է, որ արդեն 6-րդ տարին է սահմանադրությունն աշխատում եւ սահմանադրական կարգին համապատասխան մշակվել է որոշակի իրավական դաշտ։ Այսինքն՝ այդ կառավարման համար մեծ ծավալի աշխատանքներ արդեն կատարվել են։ Մենք միշտ չափավոր մոտեցումների, էվոլյուցիոն զարգացումների կողմնակից ենք, եւ մեզ համար հետեւյալ երկընտրանքը գոյություն ունի. ճի՞շտ է այս պահին անմիջական ոստում անել պառլամենտականին անցման, թե՞ պահպանում ենք պառլամենտականին հասնելու նպատակը, եւ այսօր սկսվածը դիտարկում որպես անցման փուլ եւ ջանքերը նպատակաուղղում ենք, որ փոփոխություններն առավելագույնս միտված լինեն խորհրդարանականի ճանապարհին»։

Ամեն դեպքում, ԱԺ հանձնաժողովն սկսեց քննարկել խորհրդարանական համակարգ նախատեսող 4 կուսակցությունների համահեղինակությամբ ներկայացված սահմանադրության նախագիծը։ Դա նախ նշանակում է, որ հանձնաժողովը քննարկում է նախագահական տարբերակին որպես այլընտրանք սեփական տարբերակ ներկայացնելու խնդիրը, եւ ապա արդեն իսկ տարբերություն է դնում ներկայացված նախագծերի միջեւ. նախագահական տարբերակը կքննարկվի ավելի ուշ։ Դա սպասելի էր, քանի որ գործող սահմանադրությունը սահմանում է հստակ տարանջատում։ ՀԺԿ-ն, որը մի կերպ կարողացավ հանձնաժողովում ներկայացուցիչ ունենալու իրավունք ձեռք բերել, ընտրության հարցը միանշանակ թողնում է ժողովրդին։ Ըստ այդ ուժը ներկայացնող պատգամավոր եւ հանձնաժողովի անդամ Վարդան Մկրտչյանի՝ «Կողմնակից ենք, որ երկու նախագծերն էլ դրվեն հանրաքվեի, եւ թող ժողովուրդն ինքը որոշի՝ ի՞նչ կառավարում է նախընտրում»։

Անցած շաբաթ Երեւանում 182 երեխա է ծնվել

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Անցած շաբաթ՝ նոյեմբերի 25-ից մինչեւ դեկտեմբերի 3-ը ընկած ժամանակահատվածում, Երեւանում գրանցվել է 182 ծնունդ, պսակադրությունների թիվը կազմել է 84, մկրտություններինը՝ 175։ Ինչպես նշվեց դեկտեմբերի 3-ին Երեւանի քաղաքապետարանում կայացած խորհրդակցության ժամանակ, նախորդ շաբաթվա համեմատ մայրաքաղաքում աճել է ծնունդների եւ պսակադրությունների թիվը, մկրտությունների թիվը նվազել է 20-ով։

անդրադարձ

Ինչո՞ւ չկարողացանք վաճառել բաշխիչ ցանցերը

Երբ քաղաքականությունը խանգարում է տնտեսությանը

Նոյեմբերի 30-ի երեկոյան, ժամը 6-ին լրացավ Հայաստանի բաշխիչ էլեկտրացանցերը վաճառելու ՀՀ կառավարության հայտարարած միջազգային մրցույթի պայմաններով նախատեսված հայտերը ներկայացնելու վերջին ժամկետը: Ոչ ոք, այդ թվում բավական մեծ գլխացավանքների գնով մրցույթի մասնակիցների ցուցակի մեջ հայտնված ռուսական հայտնի ընկերությունը, պահանջվող փաստաթղթերը չներկայացրեց: Այսինքն՝ հայաստանյան բաշխիչ էլեկտրացանցերը սեփականաշնորհելու այս երկրորդ մրցույթն էլ տապալվեց, հակառակ այն բանի, որ մեր կառավարությունն ամեն ջանք գործադրում էր՝ «տանը մնացած» աղջկա պես դրանց «մարդու տալու» համար:

Ինչո՞ւ այդպես եղավ, ո՞րն էր կառավարության վրիպումը:

Համառոտակի պատասխան տալու հավակնություն ամենեւին չունենալով, այնուամենայնիվ, հարկ եմ համարում ընթերցողի ուշադրությունը հրավիրել այս տնտեսական գործարքի զուտ քաղաքական կողմերի վրա:

1. Բաշխիչ ցանցերի սեփականաշնորհման խնդիրը մեզանում ի սկզբանե անհարկի քաղաքականացվեց: Հատկապես ընդդիմադիր քաղաքական ուժերը թե խորհրդարանում, թե խորհրդարանից դուրս կարողացան բաշխիչ ցանցերի, ընդհանրապես ողջ էներգետիկ համակարգի սեփականաշնորհման հարցի շուրջ ձեւավորել միանգամայն բացասական հասարակական կարծիք, ներքին քաղաքական դիմադրություն: Ռազմավարական ներդրողը, այսինքն՝ ենթադրյալ գնորդը, չէր կարող ամենայն լրջությամբ հաշվի չառնել այդ դիմադրությունը, իբրեւ իր համար տվյալ տնտեսական գործարքի հետ կապված հավելյալ ռիսկ: Այնպես որ հայաստանյան ընդդիմությունը հանգիստ խղճով կարող է ցանցերի սեփականաշնորհման մրցույթի տապալումը գրել իր «ակտիվում», որպես կառավարության տնտեսական քաղաքականության դեմ մղած պայքարի կոնկրետ հաղթանակ: Ընդսմին, իշխանություն-ընդդիմություն պայքարի տրամաբանության տեսակետից ամենեւին կարեւոր չէ՝ խափանված գործարքն իրո՞ք օգտակար էր լինելու երկրին, թե՞ ոչ, դա իսկապե՞ս առնչվում էր երկրի տնտեսական անկախության հնարավոր կորստին, իսկապե՞ս ազգային անվտանգության հարց էր, ինչպես պնդում էր ընդդիմությունը, թե՞ ոչ: Տվյալ դեպքում ընդդիմությունը կարողացավ զանգվածներին ներշնչել, որ կառավարության հայտարարած մրցույթը դեմ է մեր ազգային շահերին, իսկ կառավարությունն անկարող եղավ համոզիչ հակափաստարկներ ներկայացնելու:

2. Ազգային ժողովը, վերը նշված հանգամանքների բերումով, ստիպված եղավ բաշխիչ ցանցերը սեփականաշնորհելու խնդիրը կանոնակարգել հատուկ օրենքով: Այդ օրենքը, որի ընդունման ժամանակ ազգային շահերի պաշտպանվածությունն ապահովելու նպատակով չափազանց շատ վահաններ բախվեցին ու նիզակներ ջարդվեցին, վերջ ի վերջո այնպես ձեւակերպվեց, որ նրանում առկա բավական շատ կետեր բաշխիչ ցանցերի գնումը ռազմավարական գնորդի համար դարձրին աննպատակահարմար: Մեզանում այնքան մեծ կարեւորություն տրվեց այդ գործարքի քաղաքական կողմին, իբր գնորդը Հայաստանում քաղաքական գերիշխանություն հաստատելու դիտավորությամբ է առաջնորդվելու, որ «մոռացվեց» մի տարրական բան՝ նույն այդ գնորդի տնտեսական շահագրգռությունը: Սակայն կյանքը ցույց տվեց, որ առանց սեփական կապիտալները հետ բերելու, շահույթ ստանալու կայուն երաշխիքների, զուտ հանուն կասկածելի «քաղաքական շահի»՝ ոչ ոք չցանկացավ վտանգել իր դրամը: Մանավանդ երբ պարզվեց, որ մեր բաշխիչ ցանցերը «խելքի բերելու» համար իսկապես մեծ կապիտալ ներդրումներ էին պահանջվում, եւ դրանց քայքայվածության մասին խոսակցությունները ամենեւին անհիմն չէին, «ապաշնորհ վաճառողի» տրտնջոցներ չէին, որն իր ապրանքը գովելու փոխարեն... փնովում էր (այդպիսի մեղադրանք էլ էր ժամանակին ներկայացվում կառավարությանը):

3. Հայաստանյան բաշխիչ ցանցերի մասնավորեցման գլխավոր խոչընդոտը, այնուամենայնիվ, այլ հարթության մեջ է: Ըստ իս, մեր բաշխիչ ցանցերի հնարավոր գնորդը չէր կարող հաշվի չառնել արտադրված էլեկտրաէներգիան երկրի ներքին շուկայում սպառելու անհնարինությունը: Նախ, մեր պահանջարկը փոքր է, երկրորդ՝ գնորդն անվերապահորեն պիտի ձգտի առնվազն կրկնապատկել էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը՝ արտահանելու եւ շահույթներ ստանալու համար: Իսկ ո՞վ կարող է գնել հայաստանյան էլեկտրաէներգիան: Առաջին հերթին, իհարկե, հարեւանները՝ Ադրբեջանը, Թուրքիան, Վրաստանը, որոնք խիստ էներգիայի սուր պակաս ունեն: Սակայն սրանցից առաջին երկուսը, իբրեւ Հայաստանի հետ հակամարտ երկրներ, կտրականապես դեմ են մեզնից էլեկտրաէներգիա գնելուն կամ, առնվազն, այն քանակությամբ գնելուն, որն էական նշանակություն ունենա մեր տնտեսության համար եւ նպաստի Հայաստանի հզորացմանը: Վերջինը՝ Վրաստանը, հիմա էլ մեզնից էլեկտրաէներգիա է գնում, այն էլ միջազգայինից բավական ցածր գներով, եւ նույնիսկ այդ պարագայում վճարել չի կարողանում: Թուրքիան Վրաստանից նույն միջազգային բարձր գներով գնում է հայաստանյան էլեկտրաէներգիան, այսինքն՝ գների տարբերությունը, իբրեւ սպեկուլյատիվ շահույթ, անցնում է Վրաստանին,, ավելի ճիշտ՝ հաշվարկվում է Թուրքիային Վրաստանի ունեցած 50 միլիոն դոլար պարտքի մարման հաշվին: Եթե Թուրքիան կարողանար վեր կանգնել Հայաստանի հանդեպ իր որդեգրած խտրական-թշնամական քաղաքականությունից, ապա մեզնից շատ ավելի շահավետ գներով, քան Վրաստանից, կգներ այդ էլեկտրաէներգիան, այն էլ գործնականում մեր ամբո՛ղջ հավելյալ արտադրածը: Դա երկկողմանիորեն տնտեսապես չափազանց շահավետ կլիներ: Բայց սա հենց այն դեպքն է, որ նշել եմ այս հրապարակման ենթավերնագրում՝ քաղաքականությունը խանգարում է տնտեսությանը: Թուրքերը, միգուցե, դեմ չէին լինի վերանայելու իրենց այս քաղաքական առումով սնանկ եւ տնտեսական առումով հիմար ու վնասաբեր քաղաքականությունը, եթե մտահոգություն չունենային, թե դա կարող է առաջացնել Ադրբեջանի լուրջ դժգոհությունը «ավագ եղբայրներից»: Իհարկե, Թուրքիայի համար նվաստացուցիչ է, որ դարձել է Ադրբեջանի տխմար քաղաքականության պատանդը: Տխմար, քանզի եւ միջազգային կառույցները, եւ միջնորդ երկրները, եւ Հայաստանը բազմիցս ասել են, որ արցախյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման համար բացառիկ նշանակություն կարող է ունենալ Հայաստանի ու Ադրբեջանի տնտեսական համագործակցությունը՝ իբրեւ փոխադարձ անվստահությունը վերացնելու հիանալի միջոց: Սակայն եթե Անկարայի արժանապատվությունը թույլ է տալիս այսուհետ եւս քարշ գալ Բաքվի այդ պառակտողական քաղաքականության հետեւից, ապա դա արդեն, ինչպես ասում են, Թուրքիայի խնդիրն է: Իսկ մենք առայժմ ստիպված կլինենք այլ միջոցներ որոնել մեր էներգահամակարգի ապագայի համար, բայց դա արդեն այլ խոսակցության նյութ է:

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

«ՀԺԿ-ում մեզ խանգարում էին». Գագիկ Ասլանյան

«Առողջ պահպանողական» ԺԴԿ-ն սատարում է ՀՀԿ-ին միայն կայունությունը պահպանելու համար

ՀԺԿ տրոհումից հետո ձեւավորված նոր ժողովրդական դեմոկրատական կուսակցության դերը քաղաքական դաշտում այս պահին թերեւս մեկ կարեւորագույն նշանակություն ունի. պահպանել կարկատած կայունությունը: Հասկանալու համար ԺԴԿ-ի այս գործառույթը, բավական է անդրադարձ կատարել «Միասնություն» դաշինքի ֆոնի վրա մնացած նույնանուն խմբակցության ներքին կառուցվածքին: Երեք քաղաքական միավորից կազմված «Միասնությունը» ներկայումս գոյություն ունենալ չէր կարող, եթե ԺԴԿ պատգամավորները մյուսների նման դուրս գային խմբակցությունից: ՀՀԿ-ն որպես քաղաքական մեծամասնություն այլեւս կկորցներ իր առաջատարի դիրքերը խորհրդարանում քաղաքական որոշումներ կայացնելու գործառույթն ինքնաբերաբար հանձնելով հիմնականում խորհրդարանական խմբերին: Իսկ դա իր հերթին նշանակում է, որ կառավարությունն օրենսդիր մարմնում կորցնում է իր հենարանը, եւ խմբերի ու փոքրամասնություն կազմող քաղաքական ուժերի ցանկություններից կախված ցանկացած պարագայում կարող է անվստահության քվե ստանալ: Միաժամանակ քաղաքական դաշտում նոր վերադասավորություններ կսկսվեին, որոնք անկայունության մեծ պոտենցիալ են պարունակում:

ՀՀԿ-ն կարողացել է ԺԴԿ-ին համոզել մինչեւ խորհրդարանի լիազորությունների ավարտը պահպանել խմբակցության հարաբերական կայունությունը, եւ ԺԴԿ-ն գնացել է փոխհամաձայնության: Սակայն պետք էր սպասել, որ դրա փոխարեն ՀՀԿ-ն կառավարության շրջանակներում իրենց պաշտոններին որոշակի լծակներ կտրամադրեր, որը ԺԴԿ-ին մեխանիկորեն կստիպեր կառավարության գործունեության համար պատասխանատվություն ստանձնելու: Իհարկե, ԺԴԿ-ն հիմա էլ հայտարարում է, որ ընդունում է պատասխանատվությունը (չնայած ՀԺԿ կազմում ԺԴԿ-ի հիմնադիրներն անգամ չէին էլ ակնարկում այդ մասին), սակայն երկու վերապահումով. նախ նրանք հայտարարում են, որ դեռեւս գործում են «Միասնություն» դաշինքի ծրագրերով եւ որ ամենակարեւորն է՝ առայժմ «Միասնություն» խմբակցության շրջանակներում: Այսինքն՝ այդ շրջանակներից դուրս նման պատասխանատվություն ԺԴԿ-ն դժվար թե ստանձնի:

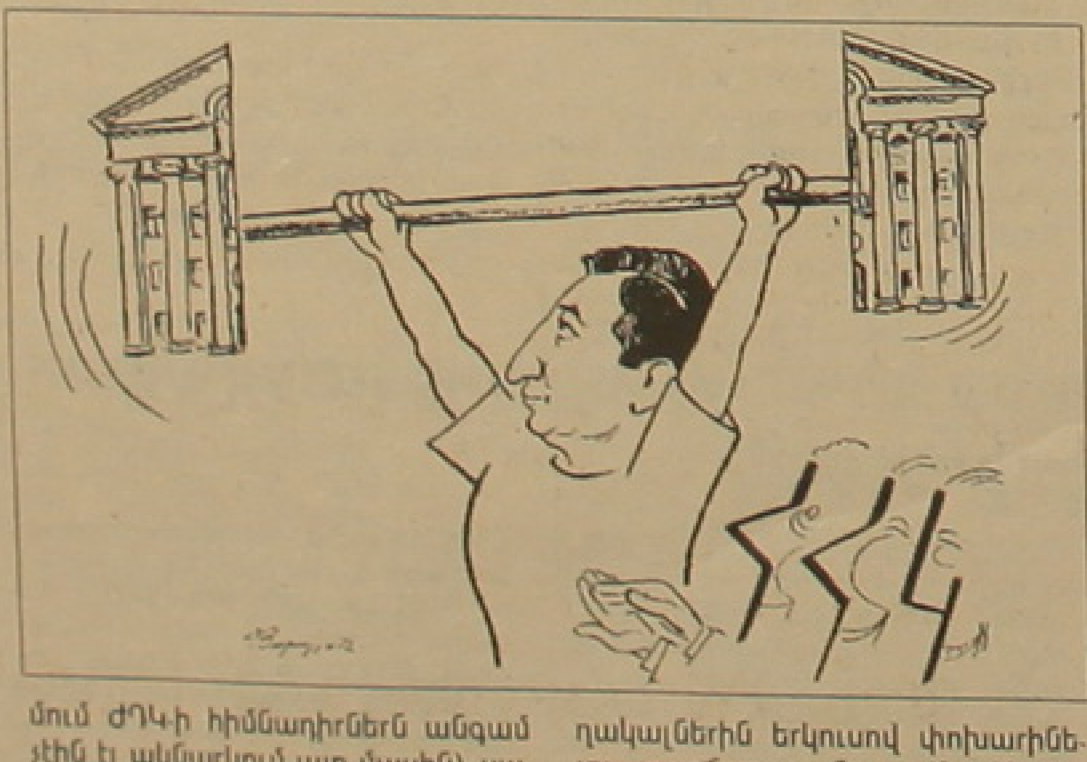

Սակայն հետաքրքրական է, որ ԺԴԿ-ի թեկուզ ժամանակավոր հավատարմությունը հանրապետականները չգնահատեցին. ոչ միայն կառավարությունում տեղեր չհատկացրին, այլեւ երկու ԺԴԿ-ական չինովնիկի պարզապես կրճատեցին: Ընդ որում, երկուսից մեկը կրթության եւ գիտության փոխնախարար Ռոբերտ Զարգարյանն էր, որը կրճատվել էր համակարգում կառուցվածքային փոփոխություններով նախարարի 4 տեղակալներին երկուսով փոխարինելու պատճառաբանությամբ: Մյուսը Արմավիրի փոստային ծառայության տնօրենն էր, որին, ըստ ՀԺԿ անդամների, պարզապես փոխարինել են համակարգի հետ ընդհանրապես կապ չունեցող մեկով: Եվ չնայած ԺԴԿ-ն հույսեր է փայփայում, որ գոնե Զարգարյանին այլ աշխատանքի կտեղափոխեն, այնուամենայնիվ, այսօր էլ պնդում է, որ երկրում տարվում է սխալ կադրային քաղաքականություն: Կուսակցության նախագահ Գագիկ Ասլանյանը դրա դեմ պայքարը, սակայն, հրապարակայնացնել չի ուզում: Ըստ երեւույթին գտնում է, որ նեղ շրջանակներում եւ կուլիսների հետեւում կարող է լուծել նման կարեւորագույն հարցերը: ՀՀԿ-ն, սակայն, այսպես թե այնպես ԺԴԿ-ի հետաքրքրությունները եւ պահանջները բավարարել չի կարող գոնե առաջիկա 1 տարվա ընթացքում: Խնդիրն այն է, որ մեկ ամսվա ընթացքում ՀՀԿ-ին անհրաժեշտ է ամեն կերպ անցկացնել հերթական տարվա բյուջեն, որի հանդեպ խորհրդարանական քաղաքական ուժերի վերաբերմունքին ՀՀԿ-ն վստահել չի կարող: Փաստորեն, նման պայմաններում ԺԴԿ-ի օժանդակությունը հանրապետականներին պետք է օդ ու ջրի պես:

Իսկ նորաստեղծ ԺԴԿ-ն մի քանի սկզբունքներ է առաջ քաշում իր համար, որոնք, մեղմ ասած, հակասական են: Օրինակ, նրանց գնահատմամբ՝ բազմաթիվ կուսակցություններ Հայաստանում ձեւավորվել եւ ձեւավորվում են անձերի շուրջ, որն իրենց համար անընդունելի է: Այստեղ պարզապես չես կարող չհիշել, որ հենց «Միասնություն» դաշինքն էլ, որի անդամներից էին նաեւ ԺԴԿ-ի հիմնադիրները՝ ՀԺԿ-ից սերված պատգամավորները եւ ներկայիս ԺԴԿ-ի 1250 անդամից 800-ը (ՀԺԿ-ից փոխադրվածների մոտավոր քանակը), ձեւավորվեց հենց անձերի՝ Կարեն Դեմիրճյանի եւ Վազգեն Սարգսյանի շուրջ: Մյուս դեպքում ԺԴԿ-ն իրեն համարում է պետականամետ, կենտրոնամետ կուսակցություն, որը «առողջ պահպանողական» ուժ է: Թե ինչ է նշանակում վերջին բառակապակցությունը, դժվար է բացատրել: Իրենք ԺԴԿ-ականները, շատ կարճ փորձեցին բացատրել, որ դա նշանակում է... ավանդապաշտություն: Սակայն կոնկրետ ինչ ավանդույթներ եւ արդյոք դրանք ազգային արժեքների պահպանո՞ւմ են ենթադրում, անհասկանալի է:

Սակայն ամենախոցելին թերեւս այն բացատրությունն է, ըստ որի իրենք պատրաստ են համագործակցելու բոլոր ուժերի հետ, որոնք ընդունում են իրենց սկզբունքները, այդ թվում եւ ՀԺԿ-ի: Եվ այդ մասին ԺԴԿ-ականները հայտարարում են այն դեպքում, երբ իրենք են նշում, որ ՀԺԿ-ում իրենց խանգարում էին: Իսկ Գագիկ Ասլանյանը զարմանում է, թե ինչպե՞ս կարող է արմատական ընդդիմության մեջ մտած ՀԺԿ-ն «Միասնություն» դաշինքի ծրագրեր իրագործել, եթե ընդհանրապես անտրամաբանական է պատկերացնել արմատական ընդդիմության դիրքերից կառուցողական որեւէ ծրագրի իրագործումը:

Այս տեսակետից ԺԴԿ-ն իրեն համարում է «Միասնություն» դաշինքի ժառանգորդը՝ նրա ծրագրային դրույթները սեփականացնելու առումով: Այսինքն՝ ԺԴԿ-ն թվով չորրորդ քաղաքական ուժն է, որ «Միասնության» ծրագրերն է իրագործելու գոնե առաջիկա երկու տարվա ընթացքում: Խնդիրն այն է, որ ԺԴԿ-ն այնքան էլ կառչած չի ուզում մնալ շաբլոն դարձած եւ ըստ էության գոյություն չունեցող այդ ծրագրին ու առաջին համագումարում առաջ կքաշի իր ծրագրային հիմնադրույթները: Հուսանք, որ դրանք նույնքան «իրական» չեն լինի, որքան հենց «Միասնության» այսպես կոչված ծրագիրը:

ԳՈՌ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

Քոլին Փաուելը Անկարայում երկուստեք հետաքրքրող հարցեր է քննարկում

Դրա հիմքում դրված են թուրք-ամերիկյան քաղաքական հաշվարկները

Այսօր Անկարա է ժամանում ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելը: Ենթադրվում է, որ այնտեղ նա, բացի Թուրքիայի արտգործնախարար Իսմայիլ Ջեմից, կհանդիպի նաեւ վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթի հետ: Փաուելի հանդիպումներում կքննարկվեն Աֆղանստանում ծավալվող պատերազմին եւ այդ երկրի քաղաքական ճակատագրին, Իրաքի դեմ ռազմական գործողությունների իրականացմանն ու դրանց թուրքական զորքերի մասնակցությանը, Կիպրոսի հակամարտության կարգավորմանը, ինչպես նաեւ Եվրամիության արագ արձագանքման զորամիավորումներին առնչվող խնդիրներ:

Այս խնդիրների առանցքային նշանակությունը Թուրքիայի եւ ԱՄՆ-ի համար ակնհայտ է: Թերեւս դա պայմանավորված է քաղաքական զարգացումների անբարենպաստ ընթացքով: Դա առանձնակի սրություն է հաղորդում խնդիրներին: Քանի որ դրանք մեծապես շահագրգռում են նաեւ եվրոպական երկրներին, ուստի դրանց լուծումը սուր տարաձայնություններ է առաջացնում ԵՄ-ի հետ ինչպես Թուրքիայի, այնպես էլ ԱՄՆ-ի հարաբերություններում: Ինչ վերաբերում է թուրք-ամերիկյան հարաբերություններին, ապա դրանց ընթացքի վրա աներեւելի ներգործություն են ունենում ԱՄՆ-ի ծրագրերին ծառայելու Թուրքիայի պարտավորությունները:

Ակամա հարց է ծագում՝ իսկ Թուրքիայի ազգային շահե՞րը: Դրանք էլ պարտավորությունների բերումով ածանցվում են ԱՄՆ-ի շահերին: Այս պայմաններում թուրքական իշխանություններն անվերապահորեն աջակցում են Վաշինգտոնին, ինչպես Աֆղանստանի պարագայում, կամ կանխարգելիչ նախահարձակ միջոցների են դիմում, ինչպես Կիպրոսի հիմնահարցում կամ, գիտակցելով ամերիկյան ծրագրերից բխող վտանգը, ինչպիսին բխում է Իրաքի դեմ հակաահաբեկչական գործողություններից, ամերիկացիներին իրենց համերաշխությունն են հայտնում, կամ էլ վերջիններիս պահանջներին տեղի են տալիս, բայց ամեն կերպ դա քողարկում են:

Քողարկման առումով թերեւս հատկանշականը դեկտեմբերի 2-ի արտակարգ խորհրդակցությունն էր, որն Էջեւիթը, մասնակցությամբ զինվորական իշխանությունների ներկայացուցիչների, հրավիրվեց Անկարայում բազմակողմանիորեն քննարկելու ազգային անվտանգության խնդիրներ: Խորհրդակցության ավարտին հրապարակվեց պաշտոնական հաղորդագրություն, որտեղ մասնավորապես նշվում է, որ եվրոպայի անվտանգության եւ պաշտպանության նախ... շրջանակներում ԵՄ-ի արագ արձագանքման զորամիավորումների կազմավորման հարցը դեռ օրակարգ էր մտել 1999-ին ՆԱՏՕ-ի վաշինգտոնյան գագաթաժողովում: Օրակարգ մտած այս հարցը, սկսած նույն թվականի մայիսից, շարունակ քննարկվել է ԱՄՆ-ի եւ ԵՄ-ի ներկայացուցիչ Անգլիայի հետ:

Հաղորդագրությամբ Թուրքիան, որը մինչ այդ համառորեն հակադրվում էր ԵՄ-ի արագ արձագանքման զորամիավորումների կազմավորմանը, հանկարծ իր աջակցությունը հայտնեց: Ավելին՝ Էջեւիթը հայտարարեց, որ Թուրքիայի պահանջներն այդ առումով մեծապես բավարարվել են: Որո՞նք են դրանք: Այս հարցին դեկտեմբերի 3-ի համարներում պատասխանեցին թուրքական թերթերը: Այսպիսով պարզ դարձավ, որ մինչ խորհրդակցության հրավիրումը Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերը նամակով հավաստել է Էջեւիթին, որ Կիպրոսի կամ Էգեյան կղզիների առնչությամբ որեւէ հակամարտության դեպքում ԵՄ-ը չի աջակցելու Աթենքին, իսկ Վաշինգտոնը երաշխիքներով բացառել է ՆԱՏՕ-ի երկու անդամ երկրների, այսինքն՝ Թուրքիայի եւ Հունաստանի առճակատմանը ԵՄ-ի միջամտությունը:

Թուրքիան, աջակցելով ԵՄ-ի տվյալ զորամիավորումների կազմավորմանը Քոլին Փաուելի այցի նախօրյակին, նախապես կանխում է այդ աջակցության Վաշինգտոնի ճնշումներով պայմանավորումը միջազգային ասպարեզում, միաժամանակ հարթում է եվրոպայի անվտանգության եւ պաշտպանության նախագծի հարցում ԵՄ-ի հետ իր գլխավոր հակասությունն ու ողջ ուշադրությունը կիպրական հիմնախնդրի վրա կենտրոնացնելու հնարավորություն ստանում: Թերեւս դրանով մասամբ թուլացնում է եվրոպական երկրների աջակցությունը կիպրացի հույներին եւ ստիպում վերջիններիս, որպեսզի նրանք մեղմեն իրենց դիրքորոշումը թուրքական կողմի նկատմամբ:

Հարցը, սակայն Թուրքիան չէ, այլ ԵՄ-ի արագ արձագանքման զորամիավորումների նկատմամբ պաշտոնական Վաշինգտոնի դիրքորոշումը: Ակնհայտ բացասական այս դիրքորոշումը, որն անառարկելիորեն պայմանավորում էր Թուրքիայի մոտեցումը, հանկարծ ինչո՞ւ դրականի վերածվեց: Ըստ ամենայնի, ԱՄՆ-ը աֆղանական պատերազմի ներկա փուլում, երբ նա պատրաստվում է «հակաահաբեկչական» գործողություններ ծավալել նաեւ Իրաքում, նպատակահարմար չի գտնում սրել ԵՄ-ի հետ առանց այդ էլ սրված հարաբերությունները: Ինչպես հայտնի է, Ֆրանսիան եւ Գերմանիան, որոնք ԵՄ-ի առանցքային երկրներն են, ակնհայտորեն հակադրվում են Իրաքի ռմբակոծման ամերիկյան նկրտումներին: Նրանց է միանում նաեւ Անգլիան: Թերեւս այդ առումով պատահական չէր CIA-ի նախկին պետ Վուլսիի հայտարարությունը, թե Իրաքում ռազմական գործողություններ ծավալելու համար մեզ Թուրքիայի աջակցությունը բավարար է: Ամենեւին չէին կարող պատահական լինել ամերիկյան զորքերի զորավարժությունները Քուվեյթում կամ Քոլին Փաուելի այցելության շրջանակներում վերջին պահին Անգլիայի, Գերմանիայի եւ Ֆրանսիայի եւս ընդգրկումը:

Եթե Թուրքիան, աջակցելով ԵՄ-ի արագ արձագանքման զորամիավորումներին, փորձում է Կիպրոսի հույներին զրկել աջակցությունից, ապա ԱՄՆ-ը ապահովելով զորամիավորումների հարցում թուրքերի աջակցությունը, փոխարենը ԵՄ-ից Իրաքի դեմ աջակցություն է ակնկալում: Ուրեմն ԵՄ-ի արագ արձագանքման զորամիավորումներն անուղղակիորեն առնչվում են Իրաքի ռմբակոծման ծրագրերին: Հատկանշական է, որ ԵՄ-ի կազմում Կիպրոսի Հանրապետության ընդգրկումն էլ առնչվում է Արեւելյան Միջերկրականում դիրքեր ամրապնդելու քաղաքական հաշվարկներին: Այս դեպքում ԵՄ-ի սահմանները ոչ միայն ընդարձակվում են Միջերկրական ծովի արեւելքում, այլեւ եվրոպական երկրները Կիպրոսի վրայով թե Սուեզի ջրանցքը վերահսկելու եւ թե Մերձավոր Արեւելք ներթափանցելու լայն հնարավորություններ են ձեռք բերում:

Որպեսզի դա տեղի չունենա, եվրոպական երկրների դեմ ԱՄՆ-ը պետք է թուրքական գործոնն օգտագործի, ինչպես դա ռուսական ազդեցության դեմ օգտագործում է Աֆղանստանը: Դրա համար, սակայն, պետք է լուծել այն բոլոր խնդիրները, որոնք Աֆղանստանում եւ Իրաքում իր առջեւ է դրել Միացյալ Նահանգները: Ուրեմն, ԵՄ-ի արագ արձագանքման զորամիավորումներին Թուրքիայի աջակցությունը ժամանակավոր մարտավարական քայլ է, որն ակամա մարտավարական է դարձնում Կիպրոսի Հանրապետությանը եվրոպական երկրների աջակցությունը: Ահա թե ինչու այն պահին, երբ Քոլին Փաուելը Անկարայում բանակցություններ է վարում Թուրքիայի ղեկավարների հետ, «Հյուսիսային Կիպրոսի Թուրքական Հանրապետության» ինքնակոչ նախագահ Ռաուֆ Դենքթաշը ՄԱԿ-ի հովանավորությամբ հանդիպում է Կիպրոսի Հանրապետության նախագահ Գլավկոս Կլերիդեսի հետ:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Աղմկալի պաշտոնանկություններ ռուսական նավատորմում

Շաբաթ օրը լսելով ՌԴ գլխավոր դատախազ Վլադիմիր Ուստինովի զեկուցումը «Կուրսկ» ատոմային սուզանավի աղետի քննության ընթացքի մասին, նախագահ Վլադիմիր Պուտինը պաշտպանության նախարար Սերգեյ Իվանովին, գլխավոր շտաբի պետ Կվաշնինին եւ ՌԾՈՒ գլխավոր հրամանատար, ծովակալ Կուրոեդովին հանձնարարեց «առաջարկություններ անել ոչ միայն կադրային լուծումների, այլեւ ընդհանուր առմամբ ՌԾՈՒ աշխատանքի որակական բարելավման նպատակով»: Երեք ժամ անց պաշտպանության նախարարի հրամանով Հյուսիսային նավատորմի 12 բարձրաստիճան սպաներ պաշտոնանկ արվեցին աշխատանքային եւ կազմակերպական «լուրջ բացթողումների համար»: Նավատորմի հրամանատար, ծովակալ Վյաչեսլավ Պոպովը եւ շտաբի պետ, փոխծովակալ Միխայիլ Մոցակը նշանակվեցին ավելի ցածր պաշտոնների:

Թեեւ մանրամասնություններ չեն հրապարակվել, բայց հանրությունն այս հեռացումները կապում է «Կուրսկի» աղետի հետ: Պուտինը եւ Կվաշնինը զերծ մնացին մեկնաբանություններից, բայց հեռացվածների ցուցակը կասկած չի թողնում, որ նրանց պաշտոնը կապված է հենց «Կուրսկի» հետ: Գրեթե բոլորն անմիջական կապ ունեին կամ «Կուրսկի», կամ զորավարժությունների անցկացման, կամ էլ նավատորմի վթարային-փրկարարական ուժերի հետ: Պաշտոնանկ են արվել «Կուրսկի» հետ որեւէ ձեւով առնչված հրամանատարները եւ նրանց առաջին տեղակալները: Նրանց թվում են ՌԾՈՒ մարտական պատրաստության վարչության պետը, տորպեդային-տեխնիկական այն բազայի ղեկավարը, որտեղից տրվել էր սուզանավի հավանական վթարի (ըստ մի վարկածի) պատճառ դարձած անսարք տորպեդը:

Գլխավոր դատախազի զեկուցումը լսելուց հետո նախագահ Պուտինը հայտարարեց, թե ստորջրյա օտար մարմնի հետ «Կուրսկի» բախումը հաստատող «օբյեկտիվ տվյալներ առայժմ չկան», թեեւ այդ վարկածը չի բացառվում: Ի դեպ, անցյալում որոշ ԶԼՄ-ներ (այդ թվում **«Ազգը»**) հաղորդել էին աղետից հետո ծովում նկատված օտար արտադրության լողանի մասին: «Իզվեստիա» թերթի տվյալներով, ներկայիս բոլոր հեռացումները կատարվել են նավատորմում ծառայած հմուտ փորձագետներից մեկի հետազոտության արդյունքների հիման վրա: 2000 թ. օգոստոսյան աղետից հետո ՌԾՈՒ շտաբները միանգամայն անզոր գտնվեցին վերլուծելու իրավիճակը եւ հավաստի տվյալներ տալու նավատորմի հրամանատարին: «Պյոտր Վելիկի» ռազմանավից նկատված օտար լողանն այդպես էլ ժամանակին զննության չենթարկվեց, իսկ ենթադրյալ ընդջրյա օտար մարմինն անհետ կորավ: «Կուրսկի» հետ կապը բացակայում էր 12 ժամ շարունակ:

Աշխատանքային այս բոլոր «փնթիությունները» վկայում են, որ նավատորմում աշխատանքի որակական բարելավումը կենսական անհրաժեշտություն է: Մեղավորներն այժմ հայտնի են: Մանրամասն տեղեկատվությունը թաքցնելով՝ զինվորականները պաշտպանում են համազգեստի պատիվը: Առիթից օգտվելով՝ քաղաքական գործիչները լուծում են քաղաքական խնդիրներ: Իսկ զոհվածների ազգականներն ու մերձավորները շարունակում են սպասել աղետի իրական պատճառների պաշտոնական հրապարակմանը:

Գ. Ռ.

Ահաբեկչությունների համար մեղադրվում է Արաֆաթը

Կվերացվի՞ պաղեստինյան ինքնավարությունը

Շաբաթ երեկոյան ահաբեկչությունների զոհ դարձան 10 իսրայելցիներ, կիրակի օրը՝ եւս 17-ը: Վիրավորների թիվը մոտ 200 է, շատերի վիճակն օրհասական է: Հանգստյան օրերին Իսրայելում ահաբեկչությունների աննախադեպ ալիք էր ծավալվել:

Կիրակի՝ կեսօրին մոտ, պաղեստինցի մի կամիկաձե իրեն պայթեցրեց Հայֆայի ուղեւորային ավտոբուսում: Դրանից 2 ժամ առաջ պաղեստինցիները Գազայի հատվածում սպանել էին 1 իսրայելցու եւ վիրավորել մի կանանց: Շաբաթ երեկոյան Երուսաղեմի կենտրոնական փողոցներից մեկում իրենց պայթեցրին 2 մահապարտներ: Քիչ անց հարեւան փողոցում ավտոմեքենա պայթեցվեց:

ԱՄՆ մեկնած Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնը նախագահ Ջորջ Բուշի հետ պետք է հանդիպեր երկուշաբթի, բայց արտակարգ իրավիճակն ստիպեց հանդիպումն անցկացնել կիրակի օրը: Ապա Շարոնն աճապարեց վերադառնալ հայրենիք: Նրա բացակայության պայմաններում Իսրայելի ուժային նախարարները հավաքվեցին խորհրդի, բայց վերջնական որոշում չընդունվեց: Իսրայելի ԱԳՆ պաշտոնյաներից մեկն «Իզվեստիայի» թղթակցին հայտարարեց, որ ամեն դեպքում հակահարվածը սաստիկ է լինելու: «Առաջիկա օրերին պաղեստինյան ծայրահեղական խմբավորումները կզրկվեն իրենց առաջնորդներից», ընդգծեց նա: Թերթի տվյալներով, իսրայելական բանակի գլխավոր շտաբը պատրաստում է պաղեստինցիների դեմ պատերազմի ծրագիր: Իսրայելական բանակն այս շաբաթ կմտնի պաղեստինյան քաղաքներ, իսկ հատուկ ջոկատները կզբաղվեն ահաբեկիչների ոչնչացմամբ:

Իսրայելի արտգործնախարար Շիմոն Պերեսը վերջին ահաբեկչություններն անվանեց «մեր տեսածներից ամենաահավորները»: Դրանց համար պատասխանատվություն ստանձնեցին միանգամից 2 կազմակերպություն՝ «Իսլամական ջիհադը» եւ «Համասը»: Թեեւ պաղեստինյան վարչակազմը դատապարտեց ահաբեկչությունները, բայց Իսրայելը ողջ պատասխանատվությունը բարդում է Յասեր Արաֆաթի վրա: Իսրայելի ենթակառույցների նախարար եւ «Մեր տունն Իսրայելն է» ռուսալեզու կուսակցության լիդեր Ավիգդոր Լիբերմանը պնդում է, որ «Համասը» եւ մյուս նմանօրինակ կազմակերպությունները «չէին կարողանա գործել առանց Արաֆաթի ցանկության»: Լիբերմանի կարծիքով, «Իսրայելն այժմ այլ ելք չունի, քան պաղեստինյան ինքնավարության վերացումը»:

Սակայն Մերձավոր Արեւելքում ԱՄՆ-ի հատուկ ներկայացուցիչ Էնթնի Զիննին դեմ է նման կտրուկ ձեռնարկումներին եւ որոշել է տուն չվերադառնալ, մինչեւ պաղեստինցիներին եւ իսրայելցիներին չնստեցնի բանակցությունների սեղանի շուրջը:

Մեկնաբաններից շատերը մասնանշում են Արաֆաթի մեղքը, քանի որ պաղեստինցիների ցույցերը ներկայումս անցկացվում են ոչ թե պաղեստինյան ինքնավարության, այլ «Համասի» եւ «Հզբոլլահի» դրոշներով:

Միաժամանակ հաղորդվում է, որ պաղեստինյան ազգային վարչակազմն արտակարգ դրություն է հայտարարել պաղեստինյան ինքնավարության ամբողջ տարածքում: Յասեր Արաֆաթը կարգադրել է վերջ դնել ահաբեկչություններին: Չենթարկվող բոլոր խմբավորումները կհայտարարվեն «օրենքից դուրս»:

ՊԵՏՐՈՍ ՔԵՇԻՇՅԱՆ

Ձերբակալությունների ալիք Պաղեստինում

Պաղեստինի ղեկավարությունը երեկ պնդել է, որ Հայֆայում տեղի ունեցած ահաբեկչությունից հետո ձերբակալվել են «Համաս» եւ «Իսլամական ջիհադ» ահաբեկչական կազմակերպությունների 100-ից ավել ակտիվիստներ: Սկսած 1996 թ., երբ Յասեր Արաֆաթը պայքար սկսեց ահաբեկչության դեմ, ձերբակալությունների այսպիսի մեծ ալիք չէր եղել Պաղեստինում: Երեկ «Համաս» ահաբեկչական կազմակերպությունը հայտնել է, որ Պաղեստինի ղեկավարները տնային կալանքի տակ են վերցրել շարժման ղեկավար եւ հոգեւոր հայր շեյխ Ահմադ Յասինին: Պաղեստինում երեկ արտակարգ դրություն հայտարարելուց հետո իշխանություններն արգելել են քաղաքացիներին զենք կրել առանց թույլտվության: Պաղեստինի վարչակազմից հայտնել են, որ կհետապնդվեն եւ կձերբակալվեն վերջին ահաբեկչությունների բոլոր մասնակիցները, քանի որ նրանց գործողությունները հարվածում են պաղեստինցի ժողովրդի շահերին:

Մյուս կողմից, Իսրայելի անվտանգության ղեկավարները թերահավատորեն են վերաբերվում Պաղեստինում սկսված ձերբակալություններին: Ըստ նրանց, Պաղեստինը հասկանում է, թե ինչ մեծ խնդրի առջեւ է այժմ կանգնած, սակայն իրականում ոչ մի կարեւոր քայլ չի անում: Նրանք ենթադրում են, որ ձերբակալվածները շատ շուտով ազատ կարձակվեն:

Ռ. Գ.

Թատրոն

Նոր ներկայացում

Ռիչար Կալինոսկու «Գազանը լուսնի վրա» պիեսը կբեմադրվի Երեւանի «Մետրո» թատրոնում

Ամերիկացի թատերագիր Ռիչար Կալինոսկու բազմաթիվ մրցանակների արժանացած «Գազանը լուսնի վրա» պիեսի՝ ռեժիսոր Իրեն Բրուկի բեմադրությունն այս տարի Փարիզի «Մարինյի» թատրոնում միանգամից արժանացավ Մոլիերի հինգ մրցանակների, որին «Ազգը» անդրադարձել է ժամանակին: Պիեսի նյութը, որ 1915 թ. Հայոց մեծ ողբերգությունից մազապուրծ վերապրողների հետագա ճակատագիրն է՝ արդեն անհայրենիք, օտարական, ուծացման վտանգի մեջ, ինքնության պահպանման տագնապներով, ազգապահպանման բնազդներով, պետք է հետաքրքրեր նաեւ հայ բեմադրիչներին, հատկապես որ պիեսը բեմադրվել է շատ երկրներում՝ ԱՄՆ-ում, Ֆրանսիայում, Գերմանիայում եւ ունեցել է հաջողություններ: Տեղեկացնենք, որ դեկտեմբերի սկզբներին հայ հանդիսատեսը հնարավորություն կունենա ծանոթանալու լեհ թատերագրի պիեսի բեմադրմանը Երեւանի «Մետրո» թատրոնում: Բեմադրիչը Նիկոլայ Ծատուրյանն է, նկարչական եւ երաժշտական ձեւավորումները կատարել են Գարեգին Եվանգուլյանը եւ Ավետիս Բերբերյանը, Սեդայի, Արամի, երեխայի եւ հեղինակի դերակատարներն են Կարինե Ենայանը, Լեւոն Հարությունյանը, Պարոն Պարոնյանը, Կարեն Ջանիբեկյանը:

Դեռեւս երեք տարի առաջ Հալեպում Նիկոլայ Ծատուրյանին առաջարկվել է բեմադրել այս պիեսը, սակայն Հայաստանում մշակութային ոլորտը նոր հղացում իրագործելու այսօրվա դժվարությունները հայտնի են, եւ հնարավորություն չի եղել պիեսը բեմականացնելու: Միայն վերջերս մշակույթի նախարարի բարեհաճ վերաբերմունքի (ֆինանսական որոշակի օգնության) շնորհիվ բեմադրիչը կարողացել է կազմակերպել ներկայացման աշխատանքները, որ սկսվել են մեկ ամիս առաջ:

Մեր զրույցի ընթացքում պրն Ծատուրյանը խոսեց այն փոփոխությունների մասին, որ պիեսում կատարվել են իր միջամտությամբ՝ որոշակի նպատակով եւ ասելիքով: Փոփոխությունները կատարվել են՝ հաշվի առնելով հանդիսատեսի մենթալիտետը, այսօրվա հայաստանցու հոգեբանությունը, սրանով նաեւ արդիականացնելով պիեսը սոցիալական սուր հնչեղությամբ: Պիեսը թեեւ շահել է բազմաթիվ մրցանակներ, բայց, ըստ հայ բեմադրիչի, ունի թույլ կառուցվածք. «Ֆրանսիայում, նաեւ Ռուսաստանում կարող են երկար լսել պիեսը, բայց մեզ մոտ դժվար է հանդիսատեսին լսել տալը, ուստի եւ որոշ տեսարաններ միացվել են: Նա պիտի տեսնի: Սա ներքին հոգեբանական ներկայացում է: Ես աշխատում եմ հասնել այնպիսի ճշմարտության, որ հանդիսատեսը մոռանա, թե թատրոնում է, եւ դա հիմնականում՝ դերասանների շատ հավաստի խաղով:

Ներկայացման մեջ երեւում են այնպիսի հոսանքներ, որոնք պիեսում կան, բայց ենթատեքստային են, թաքնված: Աշխատում եմ դրանք այնպես բացել, որ չդառնան ճակատային, բայց բավականին ընթեռնելի լինեն: Ինձ համար շատ կարեւոր է միզանսցենը: Խոսքերը, թեկուզ շատ գեղեցիկ, չեն կարող լինել այնքան ազդեցիկ, որքան գործողությունները, արարքները: Պիեսում սենտիմենտալություն կա: Եվրոպայում, ԱՄՆ-ում սիրում են սենտիմենտալություն: Ես քաղցրություն չեմ սիրում: Դաժանացրել եմ, որը կա պիեսում, եւ մեր իրականությունն ավելի դաժան է, քան ֆրանսիականը: Ես իրավունք ունեմ ներսում ավելի խիստ լեզվով խոսելու, հայը հայի մասին իրավունք ունի մի քիչ դաժան գտնվելու: Նույն ողբերգության միջով անցած երկու մարդիկ տարբեր ճանապարհներ են ընտրում: Կինը ուզում է երեխա որդեգրել եւ կյանքը շարունակել, իսկ տղամարդը չարացել է: Ընտանեկան լուսանկարում եղածների գլուխներն է կտրել: Այս ընտանիքում սեր չկա, կա միայն ազգը շարունակելու միտում: Եվ նրանք չեն կարող երջանիկ նկարվել, իտալացի երեխային որդեգրելով ազգն ինչպե՞ս է շարունակվելու: Ես ֆինալը միշտ ուշ եմ հավաքում եւ դեռ չգիտեմ էլ՝ ուր է տանելու ինձ ներկայացման տրամաբանությունը:

Որոշ տեքստային փոփոխություններ եմ կատարել: Կալինոսկու երեխան խոսում է շատ գեղեցիկ լեզվով, այնինչ աղբարկղերն էր քչփորում: Ես բերել եմ փողոցի տղա, գավրոշ, որ խոսում է կենդանի լեզվով եւ շատ ավելի անմիջական է: Ընդհանուր կարծրատիպերը քանդել եմ, բայց ոչ միտումնավոր: Արարքի մոտիվիզացիան շատ հստակ պիտի լինի, որ համոզի ինձ»:

- Գթասրտություն դաժանության մեջ էլ կարելի է գտնել...

- Մեր այսօրվա հետ հաստատ ընդհանուր բան կգտնի հանդիսատեսը: Պիեսն ասելիք ունի այսօրվա հայ մարդուն: Ներկայացման ավարտն ուղղակիորեն առնչվում է արտագաղթի հետ, որ միշտ եղել է: Գաղթելը դառնում է հայի ազգային տրադիցիա, եւ պատճառը եղեռնն է,- այս կարծիքին են դերասանները՝ Լեւոն Հարությունյանը եւ Կարինե Ենայանը:

- Իմ ֆինալում ամեն ինչ քանդվում է, ինչպես իրականության մեջ հայն իր գաղթականությանը վերջ չի տալիս, այնպես էլ ներկայացման մեջ: Ամերիկայում էլ տեղ չի գտնում հայ մարդը, ամեն ինչ հավաքում ու հեռանում է: Այդպես, օտար վայրերում ստեղծում, կառուցում, շենացնում է ու ... հեռանում,- ասում է Նիկոլայ Ծատուրյանը:

Ո՞ւր է գնում հայը, ի՞նչ է որոնում: Մնացյալը, հանդիսատեսին՝ ներկայացումից առաջ եւ հետո...

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Հայաստանի գրադարանները կհասնե՞ն զարգացման միջազգային չափանիշներին

Աշխարհում այսօր կառուցվում են նոր գրադարաններ, որոնք աչքի են ընկնում ոչ այնքան գրքերի հազվագյուտ հավաքածուներով, որքան կառույցների ճարտարապետական հետաքրքիր լուծումներով եւ գրադարանային աշխատանքի ժամանակակից համակարգչային ծրագրերի հագեցվածությամբ:

1994 թ. հոկտեմբերի 12-ին բացվեց Երեւանի պետական համալսարանի գրադարանի ընդարձակ ու հարմարավետ նոր շենքը, որը 1995 թ. շվեյցարահայ բարերար Տիգրան Իզմիրլյանի հովանավորությամբ տեխնիկապես վերազինվեց եւ նախաձեռնվեց գրադարանային գործի ավտոմատացման ծրագիրը: Գրադարանն այսօր համագործակցում է հայրենական եւ արտերկրի շատ գրադարանների հետ՝ ձեռք բերելով ֆոնդերի հարստացման աղբյուրներ եւ մասնագիտական կատարելագործման հնարավորություն: Սակայն դեռեւս չունենալով ինքնաֆինանսավորման բավարար միջոցներ, գրադարանն ապահովված չէ գրքերի անհրաժեշտ քանակությամբ: Ուսանողները դժգոհում են պահանջվող մասնագիտական գրականության պակասից, պատվերների ուշացումից, հաճախ էլ՝ գրքերի էջերի բացակայությունից:

Ամերիկյան Սորոսի ֆոնդը, որը գրասենյակներ ունի աշխարհի տարբեր երկրներում, մեկ տարի առաջ նախաձեռնեց Հայաստանում միջգրադարանային համահավաք քարտարանի ստեղծումը, որի համաձայն բոլոր գրքերը կհավաքվեն եւ կմտնեն համակարգչային ցանց: Այսօր գործում է «Կոնսորցիում» միությունը, որի կենտրոնն ազգային գրադարանն է: Այս միության մեջ ընդգրկված են Հայաստանի ամենամեծ գրադարանները՝ ԳԱ հիմնարար գրադարանը, Խնկո-Ապոր մանկական, պետհամալսարանի եւ այլն:

Միությունն այս տարի ընտրել է համակարգչային գրադարանային «Ալեֆ» իսրայելյան ծրագիրը: Նոյեմբերի 25-ին ծրագրի մասնագետները ժամանեցին Երեւան, նրանց հետ կնքվեց պայմանագիր եւ գործնականորեն կիրականացվի էլեկտրոնային համահավաք քարտարանի եւ մատենագիտության ստեղծումը: Մնում է հուսալ, որ մեր ընթերցող հասարակայնությունն ու ուսանողությունը շուտով կխնայեն իրենց թանկագին ժամանակն ու նյարդերը եւ այդ ծրագրի օգնությամբ կկարողանան մեր գրադարաններում արագորեն գտնել ու պատվիրել ցանկացած գիրք:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՓԱՌԱՏՈՆ

Մասնավոր հայացք ժամանակին

Երեւանի «Մոսկվա» կինոթատրոնում շաբաթ օրը սկսվեց եւ շարունակվում է «Մասնավոր հայացք-2001» կինոփառատոնը, որը հնարավորություն է տալիս երիտասարդ կինեմատոգրաֆիստներին ոչ միայն ցուցադրելու իրենց արվեստը, այլեւ փոխհաղորդակցվելու, ժամանակակից կինոյում ընդհանուր հայտարարի գալու: Փառատոնն սկսվեց հայ կինոռեժիսոր Մարիամ Օհանյանի «Մենախոսությունից դեպի երկխոսություն» ֆիլմով, որը, վերլուծելով հայկական կինոյում կանանց կերպարները, փորձում է գտնել իրեն եւ իր սերնդակիցներին հուզող շատ ու շատ հարցերի պատասխաններ:

Եկատերինա Խառլամովան (Ռուսաստան) ցուցադրեց իր «Տեքստ կամ մեկնաբանության գովերգ» ֆիլմը, որն արդեն ներկայացվել է Բեռլինի, Գատչինայի եւ «Կինոտավր» փառատոներում: Լատվիական կինոն ներկայացնում էին Պետեր Ֆինը եւ Ուգո Կալպինեկսը («Բարի ձեռքեր» եւ «Արքաներ»): Հետաքրքրական գործ էր ներկայացրել վրաց կինեմատոգրաֆիստ Վախթանգ Կունցեւ-Բագրիշվիլին («Տուն, ուր ծնվում են հեքիաթները»), որը մտորում է թիֆլիսահայ տիկնիկավար Գարի Դավթյանի արվեստի մասին:

Կինոդրամատուրգ Գարի Կուզնեցովը փառատոնի բացման ժամանակ նշեց, որ արվեստը՝ գրականությունը, թատրոնը, երաժշտությունը, նկարչությունը, կինոն, ընդհանրապես մասնավոր հայացք է, արվեստագետի վերաբերմունքը շրջապատում կատարված ամեն ինչին:

Ա. ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ

Մշակութային ժառանգության պահպանման համար

Հայ ժողովուրդն ունի մշակութային հարուստ ժառանգություն, որը չնայած դարեր շարունակ ամենածանր վիճակների մեջ է ընկել, ենթարկվել բարբարոսական արշավանքների, թալանվել, կեղծվել, սակայն պահպանվել է շնորհիվ բարձրորակ մասնագետների տաղանդի եւ մեծ նվիրումի: Սա անժխտելի փաստ է, որ մեկ անգամ եւս արձանագրվեց մի քանի օր առաջ ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայում անցկացված միջազգային սեմինարի ժամանակ, որը կազմակերպվել էր նախարարության, Համաշխարհային բանկի եւ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի նախաձեռնությամբ:

Մշակութային ժառանգության պահպանության իրավաբանական խորհրդատու, միջազգային իրավաբան Թոմաս Սամուելյանը 371 հազար դոլարի չափով Համաշխարհային բանկի դրամաշնորհի շրջանակներում կազմել է «Հայաստանի մշակութային ժառանգություն. իրավական դաշտի հստակեցում» աշխատությունը, որտեղ ներկայացված են Հայաստանի մշակութային օրենսդրությունը, իրավական դաշտի գնահատումը միջազգային համաձայնությունների, Եվրախորհրդի չափանիշներով:

Սեմինարի ժամանակ քննարկվեցին Հայաստանում եւ Հայաստանի սահմաններից դուրս գտնվող հայկական մշակութային արժեքների պաշտպանության եւ պահպանման վերաբերյալ հարցերը:

Ս. Մ.

«Սասունցի Դավիթը» նկարվում է

Ինչպես տեղեկացրեց «Հայֆիլմ» կինոստուդիայի տնօրեն Գեւորգ Գեւորգյանը, ստուդիայում ավարտվում են ռեժիսոր Արման Մանարյանի «Սասունցի Դավիթ» մուլտֆիլմի առաջին մասի նկարահանումները: Ֆիլմն ամբողջությամբ ընդգրկելու է 9 մաս՝ մեկուկես ժամ ընդհանուր տեւողությամբ: Նախապես որոշվել էր ամեն տարի նկարահանել ֆիլմի մեկ մասը: Սակայն այդպիսով ֆիլմը շատ ուշ ամբողջական կդառնա: Ուստի դիմել են ԱԺ նախագահին՝ լրացուցիչ գումարներ հատկացնելու խնդրանքով՝ տարեկան գոնե 2 մաս նկարահանելու համար:

Ա. Վ.

Հայ ռեժիսորի ֆիլմը՝ Թուրքիայի ու Բելառուսի միջազգային կինոփառատոներում

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Երեւան» կինոստուդիայի տնօրեն, ռեժիսոր Տիգրան Խզմալյանի «Պիեռլեկինո կամ օդից թեթեւ» ֆիլմը վերջին տասնօրյակում մասնակցել է միանգամից երկու միջազգային կինոփառատոների: 2000 թվականին «Երեւան» ստուդիայում նկարահանված այդ ֆիլմը Ստամբուլի «Կինեմատոգրաֆիայի հիմնադրամի» կողմից կազմակերպված փառատոնում արժանացել է մրցույթի հատուկ մրցանակի, իսկ դրանից մի քանի օր անց, Բելառուսի մայրաքաղաքում, «Լիստապադ-2001» կինոփառատոնում ստացել «Կինոյի մոգություն» մրցանակը:

Ինչպես նշեց Տ. Խզմալյանը, ֆիլմը Ստամբուլի ամենամյա փառատոնին մասնակցել է թուրքական կողմի հրավերով: Այստեղ ներկայացվել են 36 երկրների (հիմնականում եվրոպական) 120 կինոֆիլմեր: Իսկ Մինսկի ամենամյա (արդեն 8-րդ) փառատոնն անցկացվել է ԱՊՀ եւ Բալթյան երկրների մասնակցությամբ, ընդհանուր թվով ցուցադրվել են 8 երկրների 16 ֆիլմեր, որոնցից 9-ը ներկայացրել է Ռուսաստանի Դաշնությունը: Դրանց թվում է եղել նաեւ ռեժիսոր Տիգրան Քեոսայանի նկարահանած կինոնկարը:

Իտալիայի հյուպատոսի տիկնոջ ցուցահանդեսը

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Դեկտեմբերի 1-15-ը «Առաջին հարկ» պատկերասրահում կցուցադրվեն Հայաստանում Իտալիայի հյուպատոս Ջորջիո Մարկոնիի տիկնոջ՝ Մառլեն Մարկոնիի չինական վրձնանկար աշխատանքները: Ինչպես նշեց Մառլեն Մարկոնին, ինքը սիրահարված է չինական արվեստին եւ մշակույթին, եւ այդ սերն ունի իր նախապատմությունը:

Մառլեն Մարկոնին ծնունդով Մալթայից է: Նա ի սկզբանե հետաքրքրվել է գրաֆիկական արվեստով: Ամուսնու հետ ամբողջ աշխարհով ճանապարհորդելով եւ տարիներ շարունակ տարբեր երկրներում աշխատելով՝ Մառլեն Մարկոնին ուսումնասիրել է տարբեր մշակույթներ: Հիմնական ազդեցությունը նրա վրա թողել են Պեկինում, Հոնկոնգում, Հանոյում եւ Մալայզիայում ապրած տարիները: Հանոյում նա ավարտել է «Վիետնամական արվեստների եւ արհեստների» քոլեջը, որտեղ սովորել է նկարել մետաքսի վրա: Այստեղ էլ ձեւավորվել է լաքային գեղանկարչության հանդեպ նրա սերը:

Կուալա-Լամպուրում փնտրելով չինական վրձնի գեղանկարչության լավագույն ուսուցչին, նա աշակերտել է «Չինական վրձնի գեղանկարչության ընկերության» նախագահ, նշանավոր նկարիչ Չոնգ Չեն Չուանին:

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

ՖՈՒՏԲՈԼ

Վիճակահանությունն անվանեց մրցակիցներին

«F» խումբն անվանվեց «մահվան խումբ»

«A» խումբ Ֆրանսիա Սենեգալ Ուրուգվայ Դանիա	«B» խումբ Իսպանիա Սլովենիա Պարագվայ ՀԱՀ	«C» խումբ Բրազիլիա Թուրքիա Չինաստան Կոստա Ռիկա	«D» խումբ Հար. Կորեա Լեհաստան ԱՄՆ Պորտուգալիա
«E» խումբ Գերմանիա Ս. Արաբիա Իռլանդիա Կամերուն	«F» խումբ Արգենտինա Նիգերիա Անգլիա Շվեդիա	«G» խումբ Իտալիա Էկվադոր Խորվաթիա Մեքսիկա	«H» խումբ Ճապոնիա Բելգիա Ռուսաստան Թունիս

Դեկտեմբերի 1-ին Պուսանում տեղի ունեցավ 2002 թ. Ճապոնիայում եւ Հարավային Կորեայում կայանալիք ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության մասնակիցների վիճակահանությունը: Հանդիսավոր արարողությանը ներկա էին ՖԻՖԱ-ի ղեկավարությունը, աշխարհի առաջնության անցկացման կազմկոմիտեի ներկայացուցիչները, համաշխարհային ֆուտբոլի մի խումբ աստղ՝ ֆուտբոլի արքա Պելեի գլխավորությամբ: Սովորաբար վիճակահանությունից հետո ֆուտբոլի մասնագետները, մարզիչները, ֆուտբոլիստներն ու լրագրողներն իրենց կարծիքն են հայտնում արդյունքների վերաբերյալ: Մեծամասնության կարծիքով, ամենաուժեղ կազմն ունի «F» խումբը, որին արդեն տվել են «մահվան խումբ» անվանումը: Ճապոնական լրատվամիջոցների կարծիքով, վիճակահանությունն իրենց ֆուտբոլիստների հանդեպ բավական բարեհաճ է գտնվել: Ըստ լրագրողների, «H» խմբում չկան բացահայտ առաջատարներ: Թունիսը բնավ էլ ուժեղ չէ աֆրիկյան մյուս հավաքականներից, բացի այդ էլ Ճապոնիայի ընտրանին չի խաղալու եվրոպական այնպիսի ուժեղագույն հավաքականների հետ, ինչպիսին, օրինակ, Պորտուգալիան է:

Եթե ճապոնացի լրագրողները լավատեսորեն են տրամադրված, ապա մասնագետների գնահատականներն ավելի զուսպ ու կշռադատված են: Հավաքականի մարզիչ Ֆիլիպ Տրուսյեն նշել է, որ իր տղաները պետք է ատամ[illegible] սեղմած պայքարեն, որպեսզի դրական [illegible]արդյունքի հասնեն: Բոլոր չորս թիմերի հնարավորությունները էլ հավասար են, գլխավորը սեփական ուժերի նկատմամբ հավատն է: Ֆեդերացիայի նախագահ Շունիխիրո Օկանոյի կարծիքով, առաջնությունում թույլ թիմեր չկան, ինչպես նաեւ թույլ խմբեր գոյություն չունեն: Հիշեցնենք, որ 1998 թ. ճապոնացիները Արգենտինայի, Խորվաթիայի եւ Ճամայկայի հավաքականներից խմբային մրցաշարում պարտություններ էին կրել:

ԱՄՆ-ի հավաքականի մարզիչ Բրյուս Արենայի կարծիքով, «D» խումբը շատ վտանգավոր է: Պորտուգալիան աշխարհի լավագույն թիմերից մեկն է, որի կազմում է Լուիշ Ֆիգուն: Կորեացիներին հարազատ պատերը կարող են օգնել, լեհերն էլ բավական ուժեղ են, դատելով այն բանից, թե նրանք ինչպիսի հեշտությամբ ուղեգիր նվաճեցին:

1994 թ. Բրազիլիայի հավաքականի ավագ Դունգան կարծիք է հայտնել, որ առաջնությունը կվերածվի Արգենտինայի եւ Ֆրանսիայի հավաքականների սուր մրցակցության: Նրանք երկուսն էլ պոտենցիալ չեմպիոններ են:

ՋՈՒՐԸ ՄԵՐ ԿՅԱՆՔՈՒՄ

Փոքր էինք: Մայրիկս մեզ տարել էր զբոսայգի: Հանկարծ տեսանք մի տղայի արձանիկ, որի ձեռքին կուժ կար: Մայրիկս պատմեց, որ այդ տղան ժամանակին ջուր է վաճառել գոչելով. «Ջուր եմ ծախում, սառը ջուր, կուլայից այս պու ճուր»: Մենք զարմացանք, թե ինչպես կարելի է ջուր վաճառել: Ջուրը կոնֆե՞տ է, թե՞ պաղպաղակ: Երբ մի քիչ մեծացանք, հասկացանք, որ ջուրը ամեն ինչ է:

ՀԱՍՄԻԿ ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Գր. Նարեկացու անվ. թիվ 137 դպր.- վարժարանի 5-րդ դաս:

Ես չեմ սիրում Վարդավառի տոնը, որովհետեւ մեր մաքուր ու սառը ջուրը զուր թափում են իրար վրա, իսկ հետո ջուրը գոլորշիանում եւ գնում է երկինք: Դրա համար էլ ես միայն սիրում եմ ձմեռը: Մարդիկ ձմռանը շատ ջուր չեն օգտագործում: Նրանք չեն լվանում գորգեր, ավտոմեքենաներ եւ չեն ջրում բանջարանոցներ: Մեր լավ ջուրը պետք է խնայողաբար օգտագործենք, որ միշտ ունենանք:

ՍԻՄՈՆ ՄԿՐՅԱՆ
Գ. Նժդեհի անվ. թիվ 161 դպր. 5-րդ դաս::

Վերջերս էր. երեկոյան մայրիկիս հետ վերադառնում էի պարապմունքից, երբ նկատեցի, որ Սարգիսը խողովակով ջրում էր շենքի բակը: Ջուրը այնքան շատ էր հոսել, որ տեղ-տեղ լճակներ էին գոյացել: Նա շարունակում էր ջրել՝ երբեմն խողովակը պահելով դեպի անցորդները: Վերեւի հարկերից լսվում էին բնակիչների դժգոհությունները: Վրդովմունքի եւ զարմանքի ալիք անցավ մարմնովս. ոչ միայն արարքն էր դատապարտելի, նաեւ այն, որ սաստիկ անփույթ էր մեզ համար այնքան անգնահատելի ջրի նկատմամբ:

ՀԵՐԻՔՆԱԶ ԱՎԱԳՅԱՆ
թիվ 75 դպր, 6-րդ դաս:

Ինձ վաղ մանկությունից շատ է հրապուրել Հ. Թումանյանի «Աղբյուրը» նրանով, որ գյուղական պարզ հովիվը հասկացել է ջրի կարեւորությունը եւ չի թողել, որ այն իզուր, աննպատակ կորչի. փոքր գուռ է փորել, աղբյուր շինել, հագեցրել ոչ միայն իր հոտի, այլեւ շոգից լեզուն չորացած պախրայի ու պապակած ճամփորդի ծարավը եւ դրանով արժանացել վերջինիս ջերմ օրհնանքին. «Քո շինողի կյանքը ջրի նման երկարի...»

Ինձ մեծ ցավ է պատճառում այն, որ այսօր մեր քաղաքացիներից շատերը կարծես չունեն գյուղական հովվի գիտակից վերաբերմունքը ջրի նկատմամբ: Նրանք անխնա շռայլում են ջուրը, կոտրում են ջրատար խողովակները՝ իրենց բանջարանոցը ջրելու համար: Հետեւանքը լինում է այն, որ բնակարաններում, մանավանդ բարձրահարկ շենքերի վերին հարկերում, բնակիչները օրերով ջուր չեն ունենում եւ ստիպված են լինում տառապանքով ջուր կրել ներքին հարկերի բնակարաններից, բակի եւ փողոցի ցայտաղբյուրից:

ԱՆՆԱ ԱՅԴԻՆՅԱՆ
Իսակովի անվ. թիվ 132 դպր, 6-րդ դաս:

Հայ մարդու անփույթ վերաբերմունքի արտահայտությունն է օրեցօր դալկացող, ասես մահվան անկողնում հոգեվարք ապրող մեր երազ-Սեւանը եւ ես այս շարադրությունը գրում եմ նաեւ այն պատճառով, որ խնդրանքի պես աղերսեմ եւ պահանջելու պես պահանջեմ. «Եթե անգամ չենք կարող փրկել մեր հույս ու լույս Սեւանը, գոնե պահպանենք այն, ինչ մնացել է նրանից...»:

ԳԵՎՈՐԳ ՆԱԼՋՅԱՆ
Հր. Աճառյանի անվ. թիվ 72 դպր, 9-րդ դաս:

Երեւանի «Ջրմուղ-կոյուղի» ՓԲԸ-ն իր շնորհակալությունն է հայտնում Երեւանի քաղաքապետարանի կրթության վարչության պետ Օ. Վաթյանին՝ մայրաքաղաքի դպրոցներում «Ջուրը մեր կյանքում» թեմայով դաս անցկացնելու համար:

Անաստասյանն էլ դուրս մնաց պայքարից

Մոսկվայում ընթացող շախմատի աշխարհի առաջնությունում շախմատային թագի համար պայքարող մասնակիցների թիվը կրկին կիսով չափ կրճատվեց: Երրորդ փուլի հանդիպումներից հետո ասպարեզում մնացել են 16 շախմատիստներ եւ 8 շախմատիստուհիներ: Ցավոք, տղամարդկանց 1/16 եզրափակիչի հանդիպումներից հետո պայքարից դուրս մնաց Հայաստանի վերջին ներկայացուցիչը՝ Աշոտ Անաստասյանը: Նրա մրցակիցը բոսնիացի գրոսմայստեր Պրեդրագ Նիկոլիչն էր: Հանձին Նիկոլիչի՝ Անաստասյանին բավական ուժեղ մրցակից էր բաժին հասել, որի անհատական գործակիցը [illegible], մինչդեռ Անաստասյանինը՝ [illegible]: Մրցակիցների առաջին պարտիան ոչ երկարատեւ պայքարից հետո ավարտվեց ոչ-ոքի արդյունքով: Երկրորդ պարտիայում խաղարկվեց նոր հնդկական պաշտպանության տարբերակը: Սպիտակներով խաղացող բոսնիացի գրոսմայստերը գրոհ ծավալեց արքայական թեւում եւ ի վերջո կարողացավ հասնել հաղթանակի: Այս փուլում եւս համառ պայքար ծավալվեց մրցակիցների միջեւ: Բավական է նշել, որ 16 հանդիպումներից 7-ի ելքը վճռեցին լրացուցիչ մրցախաղերը, ընդ որում երկու դեպքում հարկ եղավ անցկացնել նաեւ կայծակնային մրցախաղ: Ամենահամառը Սմիրինի եւ Էլվեստի մրցավեճն էր: Հաղթողին որոշելու համար նրանք ստիպված էին անցկացնել 7 պարտիա: Առանձնակի անակնկալներ չգրանցվեցին: Թերեւս անսպասելի պետք է համարել հոլանդացի Լյուկ վան Վելիի պարտությունը չին շախմատիստ Ցզյանչուանից: Վերջինս հոլանդացի գրոսմայստերից յուրօրինակ վրեժ լուծեց, նախորդ փուլում Սմբատ Լպուտյանի նկատմամբ տարած հաղթանակի դիմաց:

Ահա 1/16 եզրափակիչի արդյունքները.

Անանդ-Տկաչով՝ 0,5–0,5, 0,5–0,5, 1,5–0,5
Զվյագինցեւ-Ադամս՝ 0,5–0,5, 0,5–0,5, 0–[illegible]
Մորոզեւիչ-Գուրեւիչ՝ 1–0, 0,5–0,5
Սուտովսկի-Իվանչուկ՝ 0,5–0,5, 0–1
Անաստասյան-Նիկոլիչ՝ 0,5–0,5, 0–1
Սակաեւ-Բարեեւ՝ 1–0, 0–1, 0–2
Գելֆանդ-Դելչեւ՝ 1–0, 1–0
Չանգ Չունգ-Թոփալով՝ 0,5–0,5, 0–1
Շիրով-Մոսիյով՝ 0,5–0,5, 0,5–0,5, 2,5–1,5
Ազմայփարաշվիլի-Կասիմջանով՝ 0,5–0,5, 0,5–0,5, 1,5–0,5
Սմիրին-Էլվեստ՝ 0,5–0,5, 0,5–0,5, 2–3
Լոթյե-Խալիֆման՝ 0,5–0,5, 0,5–0,5, 2–0
վան Վելի-Ցզյանչուան՝ 0–1, 0,5–0,5
Պոնոմարյով-Գեորգիեւ՝ 1–0, 1–0
Սվիդլեր-Միլով՝ 1–0, 1–0
Դրեեւ-Պիգուսով՝ 1–0, 0,5–0,5

Երեկ կայացան 1/8 եզրափակիչի առաջին հանդիպումները.

Դրեեւ-Անանդ
Ադամս-Սվիդլեր
Պոնոմարյով-Մորոզեւիչ
Իվանչուկ-Ցզյանչուան
Նիկոլիչ-Լոթյե
Բարեեւ-Էլվեստ
Ազմայփարաշվիլի-Գելֆանդ
Թոփալով-Շիրով

Կանանց մրցապայքարում 1/8 եզրափակիչ հանդիպումների ամենամեծ անակնկալը մատուցեց ռուսաստանցի Ալեքսանդրա Կոստենյուկը, որը հաղթեց Ալիսա Գալյամովային (2–0): Այստեղ էլ 8 պարտիաներից 3-ում պահանջվեց լրացուցիչ մրցախաղ: Ահա արդյունքները.

Կոստենյուկ-Գալյամովա՝ 1–0, 1–0
Չիբուրդանիձե-Ցիուկսիբե՝ 1–0, 1–0
Կուրսիձե-Կովալեւսկայա՝ 1–0, 0,5–0,5
Պաեց-Ֆոյսոր՝ 0,5–0,5, 0–1
Բագինսկայթե-Խու Ցուհուա՝ 0–1, 1–0, 0–2
Չժու Չեն-Մարիչ՝ 1–0, 0–1, 2–0
Պենգ-Դվորակովսկա՝ 0–1, 1–0, 1,5–0,5
Սկրիպչենկո-Պետսան՝ 1–0, 0,5–0,5

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւանի քաղաքապետարանի պետական սեփականություն հանդիսացող հողամասերի վարձակալության եւ օտարման մրցութային եւ աճուրդային հանձնաժողովը հայտարարում է մրցույթ եւ աճուրդ ներքոհիշյալ քաղաքաշինական հողերի վարձակալության եւ օտարման համար հետեւյալ նպատակներով

I Մրցույթով վարձակալության տրամադրվող հողամասերի ցանկ

N	Հողամասի հասցեն/գտնվելու վայրը	Ծածկագիրը	Մակերեսը քմ	Նպատակը
	ՆՈՐ ՆՈՐՔ			
1.	Թեւոսյան փող. հարող տարածք	Մ 01-159	430.0	տեխսպասարկման արհեստանոցների շինարարության համար
	ԱՋԱՓՆՅԱԿ			
2.	16-րդ թաղամաս-թակային տարածք	Մ 01-147	235.0	մանկական բացօթյա սրճարանի եւ խաղերի կազմակերպման համար
3.	Շիրազի փող. ծախակողմյան մասում h. 32 շենքի հակադիր մայթին	Մ 01-14	400.0	առեւտրի, կենցաղ-սպասարկման սրահի կամ գրասենյակի շինարարության համար
	ԴԱՎԻԹԱՇԵՆ			
4.	Սասնա ծռեր փող. h. 2 շենքի դիմաց	Մ 01-168	100.0	առեւտրի սրահի շինարարության համար
	ԱՎԱՆ			
5.	Բաբաջանյան փող. հարող տարածք	Մ 01-163	50.0	բժշկական ծառայությունների կենտրոնի շինարարության համար
	ՔԱՆԱՔԵՌ-ԶԵՅԹՈՒՆ			
6.	Դ. Անհաղթի փող. հարող տարածք	Մ 01-174	95.0	առեւտրի եւ սպասարկման սրահի շինարարության համար
7.	Ուլնեցու փող. հարող տարածք	Մ 01-172	480.0	առեւտրի եւ սպասարկման սրահի շինարարության համար
	ՄԱԼԱԹԻԱ-ՍԵԲԱՍՏԻԱ			
8.	Բաբաջանյան փող. հարող տարածքում	Մ 01-154	300.0	հասարակական սննդի եւ առեւտրի օբյեկտի շինարարության համար

II Աճուրդով օտարվող հողամասերի ցանկ

N	Հողամասի հասցեն (գտնվելու վայրը)	Ծածկագիր	Մակերեսը՝ քմ	Նպատակը	Մեկ հողամասի մեկնարկային (հազ. դրամ) գինը
	ԷՐԵԲՈՒՆԻ				
1.	Բուռնազյան փող. հարող տարածք	Ա 01/72	2000.0 (400.0քմx5)	անհատական բնակելի տների կառուցման համար	586.0
	ՆՈՐՔ ՄԱՐԱՇ				
2.	Նորքի այգիներ h. 202 հասցեին հարող տարածք	Ա 01/68	5700.0 (1400.0 քմ) 1300.0 քմ 2x1500.0 քմ	անհատական բնակելի տների կառուցման համար	1500 քմ-2198.0 1400 քմ-2051.0 1300 քմ-1905.0
3.	Նորքի 2-րդ փող. հարող տարածք	Ա 01/71	400.0	անհատական բնակելի տների կառուցապատման համար	793.0
	ԿԵՆՏՐՈՆ				
4.	«Կասկադ» ծախակողմյան հատվածում	Ա 01/21-23	1200 (3x400քմ)	անհատական բնակելի տների կառուցապատման համար	1 քմ-ի հողամասի մեկնարկային գինը 25 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ (1 հողակտորը (400 քմ)-5630 հ. դ)
	ՆՈՐ ՆՈՐՔ				
5.	Գայի պող. հարող տարածք	Ա 01/19-20	4000.0 (2x2000 քմ)	անհատական բնակելի տների կառուցապատման համար	1 հողակտորը-862.0

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մրցույթ եւ աճուրդ երկրորդ անգամ ներքոհիշյալ քաղաքային հողերի երկարատեւ վարձակալության եւ օտարման համար հետեւյալ նպատակներով

Մրցույթով վարձակալության տրամադրվող հողամասերի ցանկ

N	Հողամասի հասցեն/գտնվելու վայրը/	Ծածկագիր	Մակերես	Նպատակը
1.	Այգեձոր 1 նրբ. N 22 շենքին հարող տարածքում	Ս 01-100	138 քմ	այգեգործական նպատակով
2.	Ծովակալ Իսակովի պող. հարող մասում, Հրազդան գետի աջ եւ ձախ մասերում	Ս 01-51	2.77 հա	հանգստի եւ ժամանցի գոտի կազմակերպելու համար

Աճուրդով օտարվող հողամասերի ցանկ

N	Հողամասի հասցեն (գտնվելու վայրը)	Ծածկագիր	Մակերես	Նպատակը եւ գինը
1.	Նոր Նորքի 2 զանգվածի Բագրեւանդ փողոց (Երեւան-Գառնի խճուղուն հարող տարածք)	Ս 01-16	894 քմ	անհատական բնակելի տան կառուցման համար մեկնարկային գինը 894.0 հ. դ
2.	Ծարավ Աղբյուր փողոցին հարող հատվածում	Ս 01/64	5.8 հա	անհատական բնակելի տան կառուցման համար մեկնարկային գինը 99992.0 հ. դ

Մասնակցելու իրավունք ունեն՝

Մրցույթին
ա) ՀՀ քաղաքացիները
բ) ՀՀ իրավաբանական անձինք եւ օտարերկրյա կազմակերպությունները
գ) Օտարերկրյա քաղաքացիներն ու քաղաքացիություն չունեցող անձինք
դ) Օտարերկրյա պետություններն ու միջազգային կազմակերպությունները

Աճուրդին
ա) ՀՀ քաղաքացիներն ու իրավաբանական անձինք եւ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված հողի սեփականության իրավունքի մյուս սուբյեկտները

Մրցույթի եւ աճուրդի պայմանների մանրամասներին ծանոթանալու եւ հայտ ներկայացնելու համար դիմել Երեւանի քաղաքապետարանի տնտեսական քաղաքականության եւ ներդրումային ծրագրերի վարչություն (սենյակ 309, հեռ.՝ 54-18-62):

Մրցույթը եւ աճուրդը կայանալու են 2001 թ. դեկտեմբերի 28-ին Երեւանի քաղաքապետարանում:

Հայտերի ընդունումը դադարեցվում է նշված ժամկետից երեք աշխատանքային օր առաջ:

ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարությունը տեղեկացնում է, որ համաձայն ՀՀ կառավարության 2001 թ. սեպտեմբերի 8-ի N834 որոշման՝ մի շարք «փոքր» օբյեկտներ ենթակա են մասնավորեցման:

Մասնավորեցվող «փոքր» օբյեկտների ցանկը, մասնավորեցման պայմաններն ու դրանց մասնավորեցման գործընթացի մասին ամփոփ տեղեկատվությունը հրապարակված է «Հայացք տնտեսությանը» տեղեկագրի 2001 թ. դեկտեմբերի 4-ի թիվ 24 «Սեփականաշնորհում» հատուկ թողարկման մեջ:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել.
- ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարություն, հասցեն՝ Կառավարական տուն 2, հեռ. 52-75-58
- «Աճուրդի կենտրոն», հասցեն՝ Սայաթ-Նովա 8, հեռ. 52-15-60
- ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության տարածքային ստորաբաժանումներ:

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՆՈՐ ԱԿՈՒՆՔ
NOR AKUNQ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արմավիրի «Նոր Ակունք» ՓԲԸ-ի Կոմերցիոն գծով փոխտնօրենի եւ Հաշվապահի թափուր տեղերի համար

«Նոր Ակունք» ՓԲԸ-ն նորաստեղծ ընկերություն է, որը զբաղվելու է Արմավիրի տարածաշրջանում ջրամատակարարման, ջրահեռացման եւ մաքրման գործընթացով: Այդ կապակցությամբ «Նոր Ակունք» ՓԲԸ-ն հավաքագրում է աշխատողներ հետեւյալ պաշտոնների համար

«Նոր Ակունք» ՓԲԸ-ի ադմինիստրատիվ բաժնի համար

ա) Կոմերցիոն գծով փոխտնօրեն

Աշխատանքային պարտականությունները
- պատասխանատու է ջրամատակարարման, ջրահեռացման եւ մաքրման գործընթացի հետ կապված բոլոր տնտեսական եւ վարչական խնդիրների համար
- հիմնականում պատասխանատու է սպառողների հարաբերությունների, ֆինանսական եւ վարձավճարների համակարգերի, իրավական հարցերի, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, մարկետինգի եւ հասարակական հարաբերությունների, ինչպես նաեւ ընկերության անձնակազմին առնչվող հարցերի համար
- կառավարել ֆինանսական եւ վարչական խնդիրները կապված սպառողներին մատուցած ծառայությունների դիմաց, հսկել վարձավճարների հավաքագրումը:
- հիմնել եւ կիրառել ժամանակակից կառավարման համակարգ
- տեխնիկական փոխտնօրենի համագործակցությամբ աջակցել գլխավոր տնօրենին իրականացնելու ընկերության առջեւ դրված նպատակները

Պահանջները
- 5-ից ավելի տարիների փորձ տնտեսական եւ վարչական բնագավառներում
- Բարձրագույն կրթություն (տնտեսագիտական կամ նմանատիպ մասնագիտությամբ)
- Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների խորը գիտելիքների իմացություն (հաշվապահություն, տվյալների բազա, էլեկտրոնային աղյուսակներ, խմբագրման աշխատանքներ, portfolio)
- Ղեկավարին բնորոշ ունակություն՝ աշխատանքի ընթացքում մասնագիտական խորհուրդներով օգնելու բաժնի ղեկավարներին
- Բավարար իմացություն ջրային տնտեսության բնագավառից
- համապատասխան աշխատանքային փորձ ղեկավար պաշտոններում
- անգլերեն լեզվի իմացությունը ցանկալի է

«Նոր Ակունք» ՓԲԸ-ի ֆինանսական բաժնի համար

Գլխավոր Հաշվապահ

Աշխատանքային նկարագրությունը
- ժամանակակից եւ արդյունավետ ֆինանսա-հաշվապահական համակարգի հիմնադրում եւ օգտագործում
- համագործակցել Ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության, հարկային տեսչության, բանկերի եւ այլ համապատասխան ինստիտուտների հետ
- դրամարկղի համակարգի հիմնադրում եւ օգտագործում
- աջակցել գլխավոր տնօրենին եւ նրա տեղակալներին

Պահանջները
- բարձրագույն կրթություն /տնտեսագիտական/
- համապատասխան աշխատանքային փորձ /5 եւ ավելի տարիներ/
- անգլերեն լեզվի իմացությունը ցանկալի է

Հավակնորդները պետք է ներկայացնեն դիմում, աշխատանքային փորձի նկարագրություն, ինքնակենսագրություն եւ երաշխավորագրեր: Բոլոր փաստաթղթերը պետք է լինեն հայերեն եւ անգլերեն լեզուներով:

Այն որակյալ եւ փորձառու մասնագետները, որոնց հետաքրքրում են առաջարկված պաշտոնները, պահանջվում է դիմումները հանձնել մինչեւ 2001 թ. դեկտեմբերի 12-ը, հետեւյալ հասցեով՝ քաղ. Արմավիր, «Արմավիր» հյուրանոց, 3-րդ հարկ՝ «Նոր Ակունք» ՓԲԸ-ի գլխավոր տնօրեն՝ Յանն Վրեսկուն:

Հեռախոս (037) 5-05-82:

Երեւանի դրամատիկական թատրոնը ներկայացնում է. դեկտեմբերի 11-ին եւ 12-ին **ԱՐԹՈՒՐ ՈՒԹՄԱԶՅԱՆ** եւ **ՀՐԱՉՈՒՀԻ ՈՒԹՄԱԶՅԱՆ** պոեզիայի երեկո՝ «Մարդը ափի մեջ»: Սկիզբը ժ. 18:00-ին: Տոմսերի համար դիմել՝ 52-47-23: Հր. Ղափլանյանի անվան դրամատիկական թատրոն

Աճուրդի հայտարարություն

Մաշտոցի պող. կենտրոնական մասում վաճառվում է օրիգինալ դիզայնով կապիտալ նորոգված մոտ 1000 քմ առեւտրային եւ հանրային սննդի տարածք: Մեկնարկային գինը համարժեք է 494.000 ԱՄՆ դոլարին: Աճուրդը կայանալու է 27.12.01 թ. Թեքեյան կենտրոնում: Աճուրդը հայտարարվել է 27.11.01 թ. պաշտոնական ծանուցմամբ «Ազգ» թերթում: Մանրամասների համար դիմել «Հարությունյան եւ գործընկերներ իրավաբանական գրասենյակ» ՍՊԸ, հեռ.՝ 559501, բջջ.՝ 400749, auction@legal.am:

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արմենբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 528986

Ասթես ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ե. Քոչար 21/1, բն. 37
Հեռ.՝ 571218

Արժեթղթեր Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 525801, 581578

Աէրոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ. Լուսավորչի 45ա
Հեռ.՝ (051) 40297

Այս Էքրունգի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 524357, 151820

Ինվեստինվ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Զաքյան 8, բն. 30բ
Հեռ.՝ 567767, 582478, 562404

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 569680, 526417

Կապիտալ Մենեջմենթ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 560138

Մ.Գ.Մ. ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ (041) 22184, (051) 23109

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/ 26
Հեռ.՝ 521812, 521051, 528778

Տոնսոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

ԴՈՒՔ ԲԱԺՆԵՏԵ՞Ր ԵՔ

Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիան հիշեցնում է. ՀՀ օրենսդրության համաձայն, բաց բաժնետիրական ընկերությունների բաժնետոմսերի սեփականության իրավունքը ծագում է այն Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայում գրանցելուց հետո:

Բաժնետերերի սեփականության իրավունքի պաշտպանության եւ երրորդ անձանց չարաշահումներից բաժնետերերին զերծ պահելու նպատակով, Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիան անվճար տրամադրում է սեփականությունը հավաստող համապատասխան փաստաթղթեր (հաշվից քաղվածքներ):

Այցելեք Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա՝ ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ կամ դիմեք Ձեզ սպասարկող բրոքերային ընկերությանը:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարեք 54-36-56 կամ 58-91-51:

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2001 թ. դեկտեմբեր 3-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Հապ. ABBR	Ցուցակ Listed	Գնում* Bid: լավագույն գին Best price	Գնում* Bid: միջ. կշռ. գին Avg. price	Գնում* Bid: Քանակ Total qnt.	Վաճառք* Ask: լավագույն գին Best price	Վաճառք* Ask: միջ. կշռ. գին Avg. price	Վաճառք* Ask: Քանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: նվզ. գին Day low	Կատարված գործարքներ Transactions: առավ. գին Day high	Կատարված գործարքներ Transactions: միջ. կշռ. գին Avg. price	Կատարված գործարքներ Transactions: փոփ.% Avg%	Կատարված գործարքներ Transactions: ծավալ (հազ. դրամ) Volume
ՉԱՓԻՉ-1 (ԱՐՈՒՅԱՆ)	ACHI	B											
ԱՐԱԳԱԾ ԲԱԶՄԱՊԱԳՈՐԾ. ԱՄ	AGBM	B											
ԱՅՐՈՒՄԻ ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ Գ/Ն	APAH	B											
ԱՊԱԿԵԿՈՒՐԻՉ	APAK	B											
ԱՐԴԻՆ ԷԼ.ՄԵԽ. Գ/Ն (ՎԱՆԱՁՈՐ)	ARDV	B											
ԱՐՇԱԼՈՒՅՍ	ARSL	B											
ԱՐՏԵՔՍ	ARTX	B											
ԱՐՓԱ ՍԵՎԱՆ	ASEV	B	1,000.0	1,000.0	1								
ԱՍՏՎԱԾԱՀԱՆ (ԱՐԹԻԿ)	ASTM	B											
ԱՎՏՈԱԳՐԵԳԱՏՆԵՐԻ Գ/Ն	AVAG	B											
ԱՎԻԱՀԱՄԱԼԻՐ	AVHM	B	90.0	90.0	80								
ԱՎՏՈԲԵՌՆԻՉ	AVTB	B											
ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱ Գ/Ն	AVTM	B	300.0	300.0	1								
ԻՋԵՎԱՆԻ ԲԵՆՏՈՆԻՏԱ Կ/Տ	BENT	B											
ԲՀԵՄ-ՊԼԱՍՏ	BHSP	B											
ՉԱՐԵՆՑ. ԳՈՐԾԻՔԱՇԻՆ. Գ/Ն	CHGG	B											
ԿԱՊԻՏԱԼ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ	CPMT	B											
ԴԻԼԻՋԱՆԻ ԱՐՏ. ՋՐ. Մ/Կ	DAJK	B											
ԴԱՍՏԻԱՐԵՐՏԻ ԲՈՒԺՏԵԽ. Գ/Ն	DBJG	B											
ԴԻԼԻՋԱՆԻ ԱՌՈՂՋ. Հ/Կ	DJAH	B											
ՁՈՒԼԱԿԵՆՏՐՈՆ	DZKT	B											
ԷԼԵԿՏՐԱՉԱՓԻՉՍԱՐՔ	ECHS	B											
ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՍԱՐՔԱՇԻՆ. Գ/Ն	ECSG	B											
ԵՐ. ԷԼԵԿՏՐԱՃԱՌԱԳԱՅԹՆԵՐԻ Գ/Ն	EELJ	B											
ԵՐՖՐԵԶ	EFRZ	B	1,400.0	1,400.0	3								
ԵՐ. ՀԻԴՐՈՀԱՂՈՐԴԱԿ Գ/Ն	EHHG	B											
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ Գ/Ն	EJWG	B											
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ-7	EKB7	B											
ԵՐ. ԿԱՇՎԵ ԳԱԼԱՆՏԵՐԵԱՅԻ Ֆ/Ա	EKGF	B	1,080.0	1,080.0	10								
ԵՐ. ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ՔԻՄԻԱՅԻ Գ/Ն	EKQG	B	400.0	400.0	100	900.0	900.0	33					
ԷԼԵԿՏՐԱԱՊԱՐԱՏ	ELAP	B	470.0	470.0	10								
ԷԼԵԿՏՐԱՄՈՆՏԱԺ	ELMJ	B											
ԵՐ. ԼՈՒՍԱՏԵԽՆԻԿԱ	ELUS	B											
ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԱՐԶԱԿՈՇԻԿՆԵՐԻ Ֆ/Ա	EMKFCO	B	500.0	500.0	100								
ԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔԵՆԱ	EMQR	B											
ԵՄԱ	EMTA	B											
ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՊԼԱՍՏՄԱՍ. Գ/Ն	EPLG	B											
ԵՐԱԶ	ERAZ	B											
ԵՐ. ԺԱՄԱՑՈՒՅՑԻ Գ/Ն	ERJG	B	1,350.0	1,350.0	12								
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ	ERKB	B											
ԵՐ. ՇԱՄՊԱՅՆ ԳԻՆԻՆԵՐԻ Գ/Ն	ESHG	B											
ՄԱՀՃԱՏ ԾԵԽ. Գ/Ն (ԵՐԵՎԱՆ)	ETCG	B											
ԵՐ. ՏԵԽՆՈԼՈԳ. ՍԱՐՔ. ԵՐԻ Գ/Ն	ETXS	B											
ՎԱՆ ԱՖ (ԵՐԵՎԱՆ)	EVAF	B											
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ Գ/Ն - 1	EVGI	B											
ԱՆՎ	GANV	B											
ԳԱՌՆԻ	GARN	B											
ԳՈՐԻՍԻ ԳԱՄԱ	GGAM	B											
ԳԵՂԱՄԱ	GGMA	B											
ԳՅՈՒՄՐՈՒ ՄՍԻ ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ Կ/Տ	GMPG	B											
ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ	HAGB	B											
ՀԱՇԻՎԻՉ	HASH	B	100.0	100.0	3,180								
ՀԱՏԻՍ	HATC	B											
ՀԱՅԾԽԱԽՈՏ	HATS	B	1,400.0	1,400.0	30								
Հ ԷՆ. ՀԱՅԱՍ ԳՐՈՒՊ	HEHG	B	450.0	450.0	10								
ՀԱՅԿԱԲԵԼ	HKBL	B											
ՀԱՅՔԻՄՄԵՔԵՆԱ	HQMQ	B											
ՀԱՅՔՇԻՆԱԱՄԱԳԻԾ	HSHN	B											
ՋԵՐՄՈՒԿ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՐԻ Գ/Ն	JHJG	B											
ԿԱՇԻ	KASH	B											
ԿԱՄՈՒՐՋՇԻՆ	KMSH	B											
ԿՈՆԱԷԿՏ	KNET	B											
ԿԱՆԱԿԱ	KNKA	B											
ՌԵԼԵ Գ/Ն (ԿԱՊԱՆ)	KREL	B											
ՄԱՔՈՒՐ ԵՐԿԱԹԻ Գ/Ն	MQER	B	2,220.0	2,220.0	5				3,000.0	3,000.0	3,000.0		1,200.0
ՄԱՐՏՈՒՆԻՇԻՆ	MRSH	B											
ՄԵՐՁՔԱՂԱՔԱՅԻՆ	MSKV	B											
ՄԱՍԻՍ ՏԱՓԱԿ	MSTB	B											
ՄԵՏՇԻՆ	MTSH	B											
ՆՈՒԲԱՐԱՇԵՆԻ ՏՐԻԿՈՏԱԺԻ Ֆ/Ա	NBTF	B											
ՆԵՅՐՈՆ	NERN	B											
ՊԼԱՍՏԻԿ	PLAS	B											
ՓՈՔՐԻԿ ՆԱՐԵ	PQRN	B											
ՌԱՍՏՐ Գ/Ն	RSTR	B											
ՌԵԶԻՍՏՈՐ	RZTR	B											
ՍԵԼԵՆԱ	SELN	B											
ՇԻՆԱՄԵՔԵՆԱՆՈՐՈԳՈՒՄ	SHMN	B											
ԵՐ. ՇՈՒԷԼԱՆ ՏԵՔՍՏԻԼ Կ/Տ	SHTK	B											
ԿԱՏՍԱՌՈՂ ՍԱՐՔ. Գ/Ն	SKSG	B											
ՍԻՍԻԱՆ	SSKN	B											
ԻՆՏԵՐՍՏԱՆՈԿ ԳԱԶ	STAN	B											
ՏԱՍՊ	TASP	B											
ՏԱՎՐՈՍ	TAVR	B											
ՈՒԿՐՇԻՆ	UKSH	B											
ՄԻԱՎՈՐՎԱԾ ԲԱՆԿ	UNBK	B											
ՎԱՆԱՁՈՐԻ ԿՈՇԻԿԻ Ֆ/Ա	VAKF	B											
ՎԱՆԱՁՈՐԻ ԷԼԵԿՏՐԱՎԱՌ. Գ/Ն	VEVG	B											
ՎԱՆՇԻՆ	VSHK	B											
ՎԻՏԱՄԻՆՆԵՐԻ Գ/Ն	VTMG	B											
ԵՐԵՎ.ԿԱՀՈՒՅՔ	YKHQ	B				8,000.0	8,000.0	1,000					
ԵՐ. ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ Գ/Ն	YPHG	B											
ԵՐ. ՌԵԼԵԻ Գ/Ն	YRLE	B											
ԶԱՆԳԵԶՈՒՐԻ ՊՂՆՁԱՄՈԼԻԲԴԵՆԱՅԻՆ ԿՈՄԲԻՆԱՏ	ZNGP	B											

* Շրջանառված գնման/վաճառքի (պահանջարկի/առաջարկի) հայտերի մասին տեղեկություն առեւտրային նստաշրջանի փակման պահին: Բոլոր գները ՀՀ դրամով
** 4 նիշից կազմված համարանիշը [illegible] Այն դեպքում, երբ 4 նիշից բացի նշված է CO, ապա դա ՍՊԸ-ի բաժնեմաս է:
Այս տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am

© Armex

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 3. 12. 2001 Գինը՝ 100 դրամ